

IV. zbora trgovinskih delavcev na Bledu so se udeležili direktorji, komercialisti, vodje razvojnih oddelkov, poslovodje itd. — Foto: F. Perdan

Prisilna uprava v KZ Tržič?

Na eni izmed svojih prihodnjih sej bo tržiška občinska skupščina razpravljala tudi o predlogu, da v tržiški kmetijski zadrugi uvede prisilno upravo. Zakaj naj bi se odborniki tržiške občinske skupščine odločili za ta ukrep? Pred nedavnim sta namreč kmetijska in finančna inšpekcija v svojem poročilu svetu za družbeni nadzor poudarili, da sta v kmetijski zadrugi Tržič ugotovili malomarno in nestrokovno poslovanje, primere osebne ga okoriščanja, neažurno blagajniško poslovanje, zastarelost internih predpisov in samoupravnih aktov. Komisiji sta med drugim tudi zapisali, da si je v tržiški kmetijski zadrugi vsak po svoje razla-

gal interne samoupravne akte in temu primerno tudi delal.

Skratka, že iz teh kratkih vrstic lahko prerokujemo, da

se odbornikom tržiške občinske skupščine obeta živahna razprava, mi pa bomo o tržiški kmetijski zadrugi še obširneje pisali.

V. G.

Prihodnje leto izplačevanje bruto osebnih dohodkov

Zvezni izvršni svet je v sredo sklenil, da se v prvem trimesečju 1969 preide na izplačevanje bruto osebnih dohodkov. Vsak zaposleni delavec naj bi torej sam plačeval razne prispevke — vendar na podlagi samoupravnega sklepa v posameznih delovnih kolektivih.

Razen tega je predvideno, da bi prihodnje leto

uvedli progresivno obdavčenje dohodkov. Tisti z manjšim osebnim dohodkom bi tako plačevali manjše prispevke in obratno.

Zvezni izvršni svet je na seji sprejel tudi elemente ekonomske politike za 1969. leto. Predvidel je, naj bi le-ti zagotavljali 7-odstotno povečanje osebnih dohodkov v prihodnjem letu.

Z.

Elektrika ne bo dražja

Govorice, da se bo elektrika prihodnje leto podražila, je pred nedavnim zanikal predstavnik zveznega zavoda za gospodarsko planiranje v Beogradu. Sedanja podražitev elektrike bi namreč vplivala na standard občanov pa tudi na široko potrošnjo elektrike. Po mnenju zavoda je treba sedaj, ko so začele obratovati nove elektrarne, pospeševati potrošnjo električne energije. — L. M.

Slabši časi za naš avtomobilizem?

Prihodnje in še naslednje leto se obeta našemu avtomobilizmu sušno leto. Podražitev bencina je že napove-

dana, slišijo pa se tudi glasovi o podražitvi avtomobilskega zavarovanja za 30 do 70 odstotkov. Pa ne samo to. Podražila se bo menda tudi registracija avtomobilov, večji bo prispevek za ceste in še marsikaj drugega. Z vsejmi temi ukrepi se lastnikom avtomobilov obeta drugo leto vsaj še enkrat toliko izdatkov za avtomobil kot letos.

Vsi ti davki, ki bodo uprabljeni za ceste in razne deficite, imajo namen zaustaviti razvoj avtomobilizma pri nas. Vprašanje pa je, če ga bodo, in koliko bodo s temi ukrepi prizadete vse druge dejavnosti, odvisne od avtomobilizma pri nas, če se bomo zaradi drage vožnje manj vozili.

L. M.

V četrtek zvečer je v bolnišnici v Ljubljani preminil v 73 letu starosti Janez MIAKAR, znan revolucionar, član KPJ in Zveze komunistov Jugoslavije od leta 1920, nosilec spomenice in številnih visokih odlikovanj.

V Kranju in na Jesenih so imenovali odbor za organizacijo pogreba. Odboru predseduje Martin Košir. V odboru so: Pavle Bajželj, Matevž Bernard, polkovnik Edo Bohinc, Stane Boštjančič, Andrej Brovc, Stane Božič, Pavle Draksler, Igor Janhar, Ludvik Kejžar, Franc Kobentar, Franc Rogelj, Marjan Skok, Slavko Zalokar, Pavle Zerovnik in France Žvan.

Janeza Mliakarja bomo pospremili na zadnji poti v nedeljo, 27. oktobra 1968, ob 15. uri izpred gasilskega doma v Senčurju, dotlej pa pokojnik leži v gasilskem domu v Senčurju.

Prihodnja številka Glasa bo izšla v četrtek

1928

1968

TEKSTILINDUS KRANJ

NAŠE PODJETJE V LETOŠNJEM LETU PRAZNUJE 40-LETNICO OBSTOJA, KAR JE ZARADI DOLGOLETNIH IZKUŠENJ PODJETJA ZAGOTOVILO VEČ ZA KVALITETO NAŠIH IZDELKOV.

Janez Mlakar - Granit

V četrtek zvečer je po hudi bolezni v ljubljanski bolnišnici v 74. letu nenadoma umrl Janez Mlakar-Granit, doma iz Senčurja pri Kranju.

Očetu Matiji in materi Mariji iz Vogelj pri Kranju se je sin Janez rodil 8. junija 1895 na Jesenicah. Bil je sin kmečkih delavcev, ki sta se preselila na Jesenice. Oče je kmalu odšel za kruhom v Ameriko, mati pa se je potem preselila v Senčur. Tod je Janez obiskoval osnovno šolo. Takrat je bilo težko in zato je že z dvanajstimi leti odšel služiti za pastirja. Zbolel je in postal invalid.

Težka invalidnost pa ga ni odvrčala od naprednega gibanja za zavzemanje za delavske pravice. Takoj po končani prvi svetovni vojni se je začela njegova trdna in odločna pot. Ze 1920. leta, ko je delal v jeseniški železarni, je postal član Komunistične partije Jugoslavije. Ko je bila le-ta prepovedana, ni odnehal. Umaknil se je v ilegalno in neumorno delal v železarni in v Senčurju. Predaval je o delavskih pravicah, pisal o njih v napredne časnikarje in spodbujal k boju proti izkoriščevalcem.

Kmalu so ga spoznali. Ko so izvedeli za njegov boj, so mu bile takratne oblasti nenehno za petami. Tako je bil 1927. leta že prvič zaprt. Drugič pa so ga aretirali in zaprli 1936. leta, ko se je zavzemal za stavko v Kranju. Takrat je v zaporu spoznal tudi Franca Leskoška.

Njegova življenjska pot je tako vse do začetka druge svetovne vojne dobršen del vodila skozi ilegalno, njegovo ilegalno ime Granit pa je bilo že takrat znano mnogim, ki so se zavzemali za isti cilj: za delavske in narodne pravice.

Vojna ga ni presenetila. Ze leto poprej je zbiral orožje. Takoj po vdoru okupatorja pa je odšel v partizane. Zaradi invalidnosti je največ delal v ilegali. In tako so ga avgusta 1942 ujeli Italijani. Obsodili so ga na smrt, vendar so ga kasneje pomilostili. Ni pa mu bila prizanesena izselitev na Rab. Tam je bil do julija 1943, ko so ga kot invalida izpustili. Takoj je začel iskati stik s partizani in pri tem spet padel v roke sovražniku. Tokrat so ga Nemci poslali na prisilno delo v nemška taborišča. Do konca vojne je potem doživljal grozote nacističnih taborišč in se šele avgusta 1945. vrnil v domovino.

Doma, v Senčurju, je bil le nekaj dni. Septembra se je že zaposlil v železarni na Jesenicah. Kot prekaljen pobornik za delavske pravice je potem neumorno nadaljeval delo. Od 1945. do 1947. leta je bil sekretar komunistične partije v železarni. Bil je član sekretariata partijske celice, član mestnega komiteja ZK Jesenice, član okrajnega komiteja ZK Radovljica, odbornik sindikalne podružnice v železarni, delovni inšpektor v sindikatu, večletni član delavskega sveta, ljudski poslanec in član prezidija ljudske skupščine. Ko je bil 1955. leta upokojen, pa je z delom nadaljeval v različnih družbenopolitičnih organizacijah v Senčurju.

Janez Mlakar-Granit je nosilec spomenice 1941. Razen tega pa je bil odlikovan z redom zaslug za narod z zlatim vencem, redom dela z zlatim vencem, redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, redom zaslug za narod s srebrno zvezdo, zlatim redom zveze Svoboda, z odličjem Osvobodilne fronte. Ob desetletnici delavskega samoupravljanja v železarni Jesenice pa je prejel plaketo.

Ze nekaj let je skrbno zbiral gradivo o zgodovini delavskega gibanja na Gorenjskem, vendar mu je kruta smrt preprečila, da bi izdal knjigo.

Andrej Brovč
Vencelj Perko

Sobotna vaja civilne zaščite

Kranjska vaja civilne zaščite je za nami. V njej je sodelovalo prek 1300 ljudi, ogledalo pa si jo je okrog 400 gostov, med njimi tudi predstavniki republiškega političnega in družbenega življenja, predstavniki republiških sekretariatov za narodno obrambo, predstavniki slovenskih občin in drugi.

Pred vajo smo pisali, da je njen namen praktično prikazati naloge občinskih enot civilne zaščite ob morebitnem sovražnem napadu na našo državo. Danes smo dolžni zapisati oceno te vaje, v kateri so posredno sodelovali tako rekoč vsi Kranjčani.

Vse ocene gostov, ki so si vajo ogledali, so laskave. V njej se je ves čas kazala dejanska zavzetost vseh sodelujočih za uresničevanje predvidenih nalog, na vsakem koraku smo bili lahko priča resnosti in odgovornosti. Skratka vse enote civilne zaščite in drugi so ves čas kazali, kakšne bi bile njihove naloge, če bi bilo njihovo delo resnično potrebno. Vso pozornost pa so vaji posvetile tudi delovne organizacije oziroma njihovi samoupravni organi. Predvsem v tovarni Sava, kjer je potekal dobršen del vaje, so pokazali velike organizacijske sposobnosti, pripravljenost, hitrost ukrepanja. Skratka nekateri opazovalci so celo menili, da to niso bili delavci tovarne Sava, marveč že pravi profesionalci. Podobne so bile ocene tudi za sodelujoče na področju krajevne skupnosti Vodovodni stolp.

Toliko torej o vaji. Prvim laskavim ocenam pa bo sledila sedaj temeljita analiza

o delu vseh, ki so v njej sodelovali. Ta analiza naj bi pokazala, kaj vse bi bilo treba na področju civilne zaščite v občini še urediti. Gre namreč za to, da morajo biti enote civilne zaščite tako kadrovske, organizacijske in materialno usposobljene za hitro in dobro ukrepanje.

Čeprav je razstava pripomočkov in opreme enot civilne zaščite v spodnjih prosto-

rih občinske skupščine, le malo sodila v praktični okvir vaje, pa je prav ta pokazala, kaj vse bi bilo treba v enotah civilne zaščite še storiti oziroma dopolniti. Zato bo kranjska občinska skupščina že ob letošnji razpravi o resoluciji za prihodnje leto skušala upoštevati del materialnih potreb za področje civilne zaščite.

A. Z.

Predstavniki Pulja v Trziču

Pred dnevi so obiskali Trzič predstavniki občinske skupščine Pulj, ravnatelj 3 puljskih osnovnih šol in predstavniki puljskega društva za zaščito otrok »Naša deca«. Trziška občinska skupščina sodeluje s puljsko že od leta 1960 in vse dosedanje sodelovanje je bilo omejeno na izmenjavo letovanj otrok in na stike med predstavniki obeh občinskih skupščin.

Nedavni obisk puljskih

predstavnikov v Trziču pa je že prinesel pobude za nove oblike sodelovanja med občinama. Tako so člani puljske delegacije izrazili pripravljenost za izmenjavo organiziranega letovanja otrok v zimskem času, s Trzičani pa bi zlasti radi izmenjali izkušnje na področju pedagoških služb in otroškega varstva. Ob zaključku svojega bivanja v Trziču so tudi povabili Trzičane, naj pridejo na obisk v Pulj, kjer naj bi se domenili o določenih oblikah sodelovanja med obema občinama in tudi določili delovni program sodelovanja.

V. G.

Očiščene
in zmrznjene
morske ribe
v prodajalnah
Žvita
Kranj

Akcijski program občinske konference ZK pred odborniki

Ko prva točka dnevnega reda 17. seje skupščine občine Skofja Loka v sredo, 23. oktobra je bil na sporedu referat tov. Toneta Polajnarja, sekretarja občinske konference ZK o akcijskem programu te organizacije. Stališčem, ki so jih škofjeloski komunisti zavzeli do najrazličnejših aktualnih problemov — mednarodna vprašanja, nagrajevanje po delu in osebni dohodki, davčna politika, organizacija ZMS in klub študentov, naloge prosvetnih delavcev, ustavne spremembe in naloge SZDL, vloga samoupravnih organizacij v našem samoupravnem sistemu, nerešeni problemi

borcev NOV in naloge njihove organizacije, naloge članov ZK v samoupravnih organih, aktivnost organizacij in članov ZK ter delo komiteja občinske konference ZK — so odborniki z zanimanjem prisluhli. To je namreč prvič, da so komunisti tako rekoč javno, pred skupščino, povedali svoje ideje, mnenja in stališča ter z njimi seznanili tudi občane, ki niso člani ZK. Odpiranje navzven torej ni le papirnata fraza, ampak dejstvo. Upajmo, da bodo komunisti s takšno prakso nadaljevali tudi v bodoče.

O drugih točkah dnevnega reda seje bomo poročali v prihodnji številki. I.G.

KMETIJSKA ZADRUGA
SKOFJA LOKA

odda v najem

zasebnemu obrtniku
opremljeno avtomehanično
delavnico v Selcih.
Interesenti naj se zglasijo na upravi zadruga v Skofji Loki.

HOTEL
GRAD
PODVIN

VAS VABI IN NUDI
v GRIL restavraciji
DOMAČE SPECIALITETE

OB
PETKIH
SOBOTAH
IN
NEDELJAH -
VAS ZABAVA

trio
Sani

MISLITE
PRAVOČASNO
NA STANOVANJE!

Zato
varčujte
pri
KREDIT

Gorenjski kreditni banki

ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja po 2% obrestni meri.

Poleg tega lahko pri ZREBANJU zadanete lep dobitok.

OGLEJTE SI BOGATO ZALOGO PEČI:

peči na trda goriva, peči na olje domače proizvodnje in iz uvoza, oljni gorilniki za kamine, plinske peči, električne peči, termo-električni kamini z ventilatorjem

NOVOST NA TRŽIŠČU

žarilne peči na premog, plinske peči s katalitičnim izgorovanjem

blagovnica nama škofja loka

Ekonomika določa razvojno smer naše trgovine

IV. zbor slovenskih trgovinskih delavcev na Bledu

V obdobju gospodarske reforme postaja ekonomika ne dvoumno tudi tisti kazalec, ki določa razvojno smer naše notranje in zunanje trgovine. Takšna trditve je morda ma-

lo drzna. Najbrž je res ne moremo posplošiti na vsa podjetja. Vendar pa najbrž tudi drži, da bodo velika trgovska podjetja, če bodo hotela uspešno povezovati pro-

izvodnjo s potrošnikom, morala vse bolj upoštevati najnovejše ugotovitve na področju organizacije dela, tehnologije, proizvodnje, prevoza, vskladiščenja itd.

najbolj aktualna za našo trgovino (investicijska dejavnost, nabava in prodaja blaga, notranja organizacija dela, kontrola, razmejevanje funkcij vodenja in upravljanja podjetja itd.).

K boljšemu uspehu zbora pa je veliko pripomogla tudi razstava trgovinske opreme, kjer so nekatera domača in tuja podjetja predstavila in tudi praktično prikazala razne stroje in druge pripomočke za pakiranje in označevanje. Bila pa so celo podjetja, ki so prikazala nekatere nove živilske izdelke.

Prednost letošnjega zbora je bila tudi, da so tokrat na njem sodelovali tudi nekateri predstavniki republiškega sekretariata za gospodarstvo, gospodarske zbornice SRS, službe družbenega knjigovodstva, inšpekcijskih služb in bank ter drugi, ki so odgovarjali na vprašanja.

Drugi dan potekanja zbora pa so po končani razpravi sprejeli tudi sklep, da bodo na podlagi referata, koreferatov in razprave pripravili vrsto sklepov, posebna komisija pa bo zaprosila za sprejem predsednika izvršnega sveta Slovenije tovariša Staneta Kavčiča in ga seznanila o nadaljnji usmeritvi naše trgovine.

A. Z.

Posojilo za vlečnico v Mojstrani

Turistično društvo Mojstrana in družbenopolitične organizacije na področju krajevne skupnosti: Dovje—Mojstrana so se resno lotili gradnje smučarske vlečnice v Mojstrani. Imenovali so gradbeni odbor, ki je organiziral in vodil začetna dela. Vaščani so pomagali tudi s prostovoljnimi delom.

Z novo vlečnico bo uresničena želja mnogih smučarjev, domačinov in turistov. Celotna vrednost vlečnice bo znašala okrog 258.000 N din. V poslednji fazi gradnje je zmanjkalo denarja, zato je Turistično društvo Mojstrana zaprosilo pri Gorenjski kreditni banki za 80.000 S din posojila.

Na zadnji seji občinske skupščine so odborniki izdali soglasje oziroma garancijsko izjavo, da bi banka lahko odobrila kredit.

J. V.

Iskri trije Oskarji za embalažo

Združeno podjetje ISKRA se je letos že tretjič zapored udeležilo tekmovanja za najboljšo embalažo in to zelo uspešno. Kajti Iskrin oddel za razvoj embalaže v splošno tehničnem sektorju Zavoda za avtomatizacijo je od štirih poslanih vzorcev dobil priznanja kar za tri in sicer za transportno embalažo radijskega sprejemnika portorož, kinoprojektor ISKRA KN-4 35 mm in za embalažo objemnih kotnikov.

Letošnja podelitev Oskarjev za embalažo je bila že dvanaesta zapored, ocenjevalna komisija pa je pregledala 159 vzorcev. Zanimanje gospodarskih organizacij za to tekmovanje priča, da naše organizacije žele prodajati svoje izdelke v uporabni in atraktivni embalaži. Visoko kvaliteto posameznih embalažnih modelov so letos pokazali zlasti proizvajalci prehrambenih, kozmetičnih in elektrotehničnih izdelkov. Ze samo število prijavljenih modelov na natečaju priča o uspehu Iskre, njeni prejšnji

Oskarji za embalažo pa so dokaz, da spada Iskra v najvišji jugoslovanski vrh. Če že omenjamo Iskrine Oskarje, naj omenimo tudi škofjelški Invalid, ki je dobil Oskarja za kartonsko embalažo.

V. G.

To in pa elementi ter metode racionalizacije trgovinskega poslovanja pa so bili glavna ugotovitev in cilj IV. zbora slovenskih trgovinskih delavcev, ki je bil v torek in sredo v veliki dvorani Kazine na Bledu. Čeprav prvotno ni bil namen takšen, je ta zbor vseeno že postal tradicionalen. Zanesljivo je namreč že, da bo prihodnje leto na Bledu podoben — V. zbor.

Letošnji zbor je organiziral center za napredek trgovine in embalaže v Ljubljani, njegov pokrovitelj pa je bil predsednik gospodarske zbornice Slovenije Leopold Krese, ki pa se zbora žal ni mogel udeležiti. Udeležili pa so se ga direktorji, komercialisti, vodje gospodarsko-računskih sektorjev, tehnični delavci podjetij in drugi.

Ze iz uvodnega referata tovariša Rista Gajška, direktorja poslovnega združenja za trgovino v Celju, kakor tudi iz razprav, je bilo razvidno, da je bil letošnji zbor precej drugačen od prejšnjih. Organizator se je namreč potrudil, da so na zboru res načeli tista vprašanja, ki so danes

IZREDNA PRILIKA

Zlata košuta

TOVARNE RASICA

otroški petdelni komplet (jopica, pulover, krilo, nogavice in kapa) iz najfinjšega volnenga pletiva naprodaj v poslovalnici Baby-Elita, Kranj (bivša lekarna) po znižani reklamni ceni 159,90 ND (preje 338,40 ND)

vas vabi da ne zamudite enkratne možnosti za tako ugoden nakup najkvalitetnejšega blaga.

Skupščinska anekdota

Na zadnji (četrtkovni) seji kranjske občinske skupščine se je eden od odbornikov, ko je bila na dnevnem redu razprava o alkoholizmu v kranjski občini, močno zavzemal za podražitev kvalitetnih alkoholnih pijač in prepoved točenja nekvalitetnih. Dal je tudi še nekaj drugih predlogov na temo boja proti razširjanju alkoholizma v občini.

Ko pa je bila na predzadnji seji kranjske občinske skupščine na dnevnem redu razprava o predlogu programa razvoja otroškega varstva v občini, je talisti odbornik izrazil zadovoljstvo, da se je to vprašanje v kranjski občini premaknilo z mrtve točke. Takrat je vzradoščen razpravo zaključil takole:

»Ko bo ta program uresničen, takrat tovariš predsednik, ga bomo pa pill.« (aže)

Še ena Murkina razstava

K vrsti letošnjih razstav je pred kratkim trgovsko podjetje Murka iz Lesc dodalo še eno razstavo. V zgornjih prostorih Kazine na Bledu so 5. oktobra odprli razstavo pohištva, železnine, tekstila in druge stanovanjske opreme. Na tej razstavi, ki bo odprta do 3. novembra, so prodali že za okrog 40 milijonov starih dinarjev različnega blaga. Zanimivo je, da so nekaj izdelkov prodali tudi za devize.

Predstavniki podjetja so nam pred kratkim povedali, da je to njihova zadnja samostojna razstava letos. Sodelovali bodo le še na novoletnem sejmu v Kranju, na katerem pa ne bodo prodajali pohištva. Povedali so nam tudi, da so bili z vsemi dosedanjimi samostojnimi razstavami na Bledu in drugod zadovoljni.

A. Z.

Stop za trgovce na Titovi cesti

Po Titovi cesti na Jesenicah pelje mednarodna cesta, ki je povezana z dvema mejnima prehodoma. Pločnik v tem delu Titove ceste je samo na eni strani. Na tem delu je tudi cesta precej ozka. Zato so na zadnji seji občinske skupščine sprejeli odlok o prepovedi opravljanja slaščičarskih, gostinskih in trgovskih poslovnih dejavnosti na Titovi cesti od hišne številke 52—53 do hišne številke 64—65. V obrazložitvi je rečeno, da je ta ukrep potreben zaradi varnosti občanov. Če bi se nadalje odpirali poslovne prostore v ozkem delu Titove ceste, bi se povečalo število pešcev, pred poslovnimi prostori pa bi bila gneča, tako da bi se občan na pločniku moral večkrat umakniti na cesto, kjer je velik promet in zato nevarno. Dosedanji poslovni prostori bodo še naprej tako kot doslej opravljali svojo dejavnost.

J. Vidic

Kakšna je cena za rečni gramoz in mivko?

V sredo so na seji obeh zborov skupščine občine Jesenice odborniki razpravljali o osnutku odloka o pridobivanju rečnega materiala na območju občine. Osmutek odloka je izdelal upravni organ občinske skupščine na podlagi republiškega zakona o vodah in predloga Vodne skupnosti Gorenjske. V odloku je točno določeno, kje se lahko pridobiva rečni material in kje ne. Odlok, ki je bil soglasno sprejet, navaja naslednja prodišča: Na Pišnici pri Jasni v Kranjski gori; od novozgrajene pregrade na Pišnici do elektrarne v Kranjski gori; v strugi Pišnice pod lesenim mostom na glavni cesti v Kranjski gori do Gozd Martuljka; v hudo-urniku Hladnik v Gozd Martuljku na levi strani Save Dolinke; na odseku Zg. Belca, Sp. Belca do Mojstrane; na Plavžu, od novega mostu na Hrušici do Zvagnovega mostu na Jesenicah; prodišče — peskolov pri naselju Gradis Jesenice na reki Savi Dolinki; nad glavno pregrado pri Zlezarni Jesenice, nad mostom ceste za Blejsko Dobravo in pri jezeru Završnica nad Zirovnico (za odvzem manjših količin).

Rečni material pa je prepo-

vedano izkoriščati na hudo-urniškem nanosu v dolini Tamarja pod smušskimi skalnicami.

Točen obseg prodišč bo določila Vodna skupnost Gorenjske, ki bo tam postavila opozorilne table.

Za pridobivanje rečnega materiala je potrebno soglasje Vodne skupnosti Gorenjske. Za nesejan rečni gramoz je določena cena 3 N din za 1 m³, za sejan rečni gramoz 6 N din za 1 m³ in za rečno mivko 8 N din za 1 m³.

J. Vidic

Skupna seja izvršnega sveta Slovenije in predsedstva republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije

Usklajevanje različnih pogledov

Seja je bila sklicana z željo, da bi tako izvršni svet kot sindikat v razpravi skušali doseči sporazum o nekaterih stališčih glede politike in financiranja zdravstvenega varstva za prihodnje leto v naši republici.

Začetna razprava je pokazala, da se na primer sindikat ne strinja s tem, da bi še naprej povečevali participacijo zavarovanca kot posebni dohodek zdravstvenega zavarovanja. Posebno še zato, ker do sedaj še ni nobene analize, ki bi potrdila uspešnost participacije zavarovanca pri zdravstvenih storitvah. Prav tako je sindikat tudi proti vsakemu dodatnemu obremenjevanju gospodarskih organizacij. Vrsta ukrepov, ki so

jih izvedli v delovnih organizacijah za racionalnejšo potrošnje zdravstvenega varstva, je privedla do stanja, ko se že sprašujemo, ali ni s temi ukrepi prizadeto osnovno delavčevo zdravstveno varstvo.

Sindikati pa se strinjajo s tem, da je treba izvesti racionalizacijo potrošnje v sami zdravstveni službi. Posamezni zdravstveni zavodi naj bi nosili odgovornost za svoje poslovanje, tudi za izgubo.

Na seji so se opredelili tudi za mnenje o nameravani odpravi limita oziroma za ukinitve zgornje meje pri določanju višine rednih prispevkov. Izvršni svet meni, da bi z odpravo limita komunalno skupnosti dobile večje možnosti, da z večjo odgovornostjo do gospodarstva urejajo odnose na področju zdravstvenega varstva. Predsedstvo sveta zveze sindikatov se je z odpravo limita strinjalo, izrazili so le pomislek, da ne bi s tem še bolj obremenili gospodarstva.

V razpravi so bila dosežena načelno enotna stališča o politiki in financiranju zdravstvenega varstva v prihodnjem letu. Na seji je bilo tudi govora o financiranju invalidskega in pokojninskega zavarovanja.

Oba foruma sta se strinjala, da je treba za prihodnje leto zagotoviti redno izplačevanje pokojnin, ponovno realno valorizacijo izdvojitve stanovanjskega prispevka ter še nadaljnje usklajevanje starih pokojnin z novimi. Za usklajevanje starih in novih pokojnin bi bilo treba sedanj prispevek povečati za 0,5 odstotka, s čimer se je sindikat tudi strinjal.

L. M.

Ustanovljena služba pravne pomoči

Odborniki jeseniške občinske skupščine so v sredo s posebnim zadovoljstvom glasovali za spremembo odločbe o ustanovitvi Službene pravne pomoči za območje občine Jesenice. Občani jeseniške občine so neredko pravno pomoč iskali pri pravilnikih drugih občin tja do Ljubljane. Tovariš Pogačnik je dejal, da bodo z ureditvijo pravne službe tudi vodilne osebe v podjetjih dale pravnikom več veljave, ne pa kot doslej, ko so pravniki zaposleni v podjetjih reševali samo zavožene zadeve.

Služba pravne pomoči je že doslej delovala na Jesenicah, toda za stranke samo dvakrat tedensko. Pri tej službi nihče ni bil v rednem delovnem razmerju. Z novim odlokom občinske skupščine bo

služba pravne pomoči imela status zavoda in stalne uslužbenice. To pa pomeni, da bo pisarna službe pravne pomoči odprta vsak dan za stranke (razen sobote in nedelje).

Cepprav je služba pravne pomoči doslej samo dvakrat tedensko imela odprto pisarno in to za nekatere kategorije občanov (npr. otrokom padlih borcev, osebam pod skrbstvom ipd.).

Pisarna zavoda je v pritličju stavbe carinarnice Jesenice oziroma v pritličju stavbe, kjer je občinsko sodišče.

J. Vidic

VEDNO IN POVSOD S KLOBUKI TOVARNE KLOBUKOV

OGLEJTE SI NOVE JESENSKE IN ZIMSKE MODELE V TRGOVINAH:

KRANJ

TEKSTIL, Prešernova ul.
KONFEKCIJA, Titov trg
MODA, Titov trg

JESENICE

KONFEKCIJA, Titova 40
SLOVENIJASPORT,
M. Tita 16

TRŽIČ

KONFEKCIJA, PRESKRBA

RADOVLJICA

MANUFAKTURA

BLED

KOKRA, MURKA

BOH. BISTRICA

SAVICA

SEŠIR

Škofja
Loka

S seje občinske skupščine Kranj Alkoholizem

Z bližnjo razpravo o alkoholizmu, ko bo o njem razpravljala socialno-zdravstveni zbor republiške skupščine, bo s tega pojava v naši družbi končno sneta oznaka — tabu. Družba se bo morala odločiti ali bo še naprej dajala velike zneske za vso škodo, ki jo povzroča alkoholizem pri nas, po drugi strani pa dopuščala široko in cenen, vsakomur dostopno prodajo alkoholnih pijač.

Razne raziskave kažejo vznemirljiv odstotek alkoholizma pri nas. Znano je, da smo Slovenci narod pivcev, ki ne zna piti. Pijemo ob nepravem času, in to večkrat škodljive pijače, kot so špirit in umetno narejena vina. Sanitarne inšpekcijska služba je neučinkovita: pije se v trgovinah in vinotočih, mladoletnikom ni težko dobiti v lokalih, prav tako ni redko, da vinjenim osebam prav tako točijo. Absurdno je slišati, da ima vsak trezen občan tudi, če je kronični alkoholik, po ustavi pravico dobiti v javnem lokalu zahtevano pijačo. To se je zgodilo uglednemu gostinskemu lokalu, ko se je hotel znebiti težav z neprijetnimi gosti.

V Sloveniji nimamo nobenega zavoda, kamor bi lahko poslali na zdravljenje alkoholika. Poznamo le dvo-mesečno bolnišnično zdravljenje. Tako zdravljenje pa je prostovoljno oziroma če je alkoholik napravil kazni-vo dejanje, ga lahko sodnik pošlje na prisilno zdravljenje. Če pa alkoholu podvrženi človek noče na zdravljenje, ga zakon v tem podpira. S temi in še z drugimi problemi si razbijajo glave socialne službe po občinah, kajti v sedanjem položaju si družba še ni na jasnem, ali naj še v naprej tolerira poplivanje ali je treba res temu družbenemu zlu napraviti konec. Treba je enkrat pogledati resnici v oči: ali je navidezna korist od prodaje alkohola res korist?

Akciji proti alkoholizmu, ki sta jo sprožili občinski skupščini Krško in Sevnica se je na četrtkovi seji pridružila tudi skupščina občine Kranj, potem ko je poslala poročilo o alkoholizmu v občini Kranj, ki ga je pripravil center za socialno delo v Kranju. Med predlogi republiški skupščini so tudi zahteve po ustanovitvi ustreznega zavoda za alkoholike, sprejetje zakona o prisilnem zdravljenju ter še drugi ukrepi, za katere pa bi lahko poskrbele občinske skupščine same.

L. M.

Vaše razvedrilo pozimi
GLAS

TURISTI!

Priložnost
vam nudi
ugodnost.
Za vsakogar nekaj,
nekaj za vse

boste dobili v gostilni in
trgovini

Jože Malle

Loiblthal —
St. Lenart v Brodech
le 3 km od ljubljanskega
predora

Govorimo slovensko!
Ugodna menjava!

Dobrodošli!

OBRTNO PODJETJE

Kovinoservis Jesenice

ZAPOSILI TAKOJ
ALI PO DOGOVORU

dva VK ali KV brusilca,
ki sta večša vseh del na
brusilnem stroju.

Zaželjena daljša praksa.
Samsko stanovanje za-
gotovljeno. Nagrajevanje
po dogovoru.

Interesenti naj se ogla-
sijo v upravi podjetja.

V 74. letu življenja je preminil

Janez Mlakar

revolucionar, neutrudni bорец za pravice delavskega razreda v predvojnem ilegalnem delu, ljudski revoluciji in v izgradnji socialističnih družbenih odnosov.

Njegovo dolgoletno požrtvovalno delo je vtakano v prizadevanja in uspehe družbenopolitičnih organizacij Jesenic in Kranja.

Pogreb pokojnika bo v nedeljo, 27. oktobra 1968, ob 15. uri izpred gasilskega doma v Šenčurju.

Slava njegovemu spominu!

Družbenopolitične organizacije
Jesenic in Kranja
Družbenopolitične organizacije
Šenčurja

Posredujemo prodajo

KARAMBOLIRANEGA
OSEBNEGA AVTOMOBILA

NSU 110

leto izdelave 1967 prevoženih 14.000 km

začetna cena 9.800,00 N din

Ogled vozila je možen vsak dan od 10. do 13. ure pri
ZAVAROVALNICI SAVA, PE KRANJ, Oldhamska 2.

Pismene ponudbe sprejema ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ v sprejemni pisarni do srede, 30/10-1968
do 12. ure, s kavcijo 10 % od izklicne cene.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRANJ

Delovni kolektiv Tekstilindus praznuje

Včeraj je bila v kinu Center osrednja prireditve 40-letnice obstoja podjetja

KRANJ, 25. OKTOBRA. — S centralno prireditvijo v dvorani kina Center so danes člani delovnega kolektiva tekstilnega kombinata Tekstilindus iz Kranja proslavili 40-letnico obstoja podjetja. 3100-članski kranjski delovni kolektiv slavi letos pomemben jubilej. Letos mineva 40 let, odkar so zabrnili prvi stroji v obeh predhodnikih (Inteksu in Jugobruni) sedaj združenega podjetja Tekstilindus. To je nedvomno dolga doba, za katero so značilni izredno veliki napor proizvajalcev pri osvajanju proizvodnje tekstila. Ko v teh dneh v Tekstilindusu ocenjujejo delo proizvajalcev, so v teh prazničnih dneh lahko zadovoljni in s ponosom gledajo na prehojeno pot, ki je prav po uveljavitvi samoupravnega sistema dosegla svoj najvišji rezultat. V delovnem kolektivu se dobro zavedajo, da je bila pri nas tekstilna industrija in s tem tudi Tekstilindus v vseh teh letih postavljena pred vedno nove, mnoge težke pogoje gospodarjenja, predvsem zaradi obveznega vključevanja v izvoz in ustvarjanje deviz za pokrivanje osnovnih surovin, vedno večjega uvoza tkanin za reprodukcijo in široko potrošnjo, novih gospodarskih predpisov, ki so postavljali podjetje v nove položaje, katerim se je moral Tekstilindus prilagoditi, nedodelanih in večkrat neurejenih deviznih in carinskih predpisov, ki so oteževali poslovanje in podobno.

S stalnim spremljanjem novih dosežkov v tekstilni tehnologiji in zbiranje zahtev, ki jih postavljata reprodukcija in trgovina, je podjetje z aplikacijo tehnoloških postopkov za njihove pogoje proizvodnje doseglo zelo dobre rezultate. S podpisom licenčne pogodbe z znano angleško firmo TOOTAL za visoko plemenitenje tkanin bo podjetju omogočeno, da bo lahko nudilo kvalitetne izdelke predvsem konfekcijskim podjetjem, ki so doslej enakovrstne tkanine uvažali. Ves dosedanji investicijski razvoj, perspektive za bližnjo prihodnost in prumeritev proizvodnje so lahko podjetju Tekstilindus (poleg ureditve zunanjih ukrepov, do katerih počasi prihaja) jamstvo, da je kranjski tekstilni kombinat na dobri poti in da se načrtno razvija kljub težavam, v katere občasno zaide.

Danes je bila v podjetju slavnostna seja centralnega delavskega sveta, na kateri so skromno obdarili tiste člane kolektiva, ki so zaposleni v Tekstilindusu. Priznanja je dobilo 56 delavcev, ki so več kot 35 let oziroma delavke z več kot 30 leti zaposlitve v Tekstilindusu.

Na popoldanski centralni prireditvi v kinu Center je ob jubileju spregovoril glavni direktor Rudi Polak, naka je sledil kulturni program, v katerem so sodelovali solisti ljubljanske Opere Vilma Bukovec, Zamara Arduino in Ladko Korošec, recitator Saša Miklavc, pianistka Zdenka Lukec in komentator Tone Kozlevčar. V zadnjem delu programa pa so s krajšo modno revijo prikazali del asortimenta tkanin iz bogatega proizvodnega programa podjetja Tekstilindus.

J. J.

Zapostavljeno družbeno izobraževanje

Na pobudo republiškega sveta sindikatov Slovenije in zveze delavskih univerz je bilo v torek v Kranju regionalno posvetovanje za direktorje delavskih univerz in predsednike občinskih sindikalnih svetov iz vseh sedmih gorenjskih občin. Pogovarjali so se o uresničevanju dokumentov VI. kongresa ZSJ, smernic izvršnega komiteja centralnega komiteja ZKJ in programskih osnov zveze sindikatov Slovenije na področju izobraževanja ob delu ter o priporočilih predsedstva ZSJ o nadaljnjem razvoju delavskih in ljudskih univerz.

Na posvetovanju so ugotovili, da je na področju izobraževanja ob delu vrsta nerešenih vprašanj, ki se še posebej odražajo v družbenem izobraževanju. Prav pri slednjem je zanimanje, tako pri tistih, ki bi jim to izobraževanje koristilo, kot pri tistih, ki so dolžni, da skrbijo zanj, zelo skromno.

Sprejetih je bila že vrsta priporočil, vendar podatki kažejo, da je oblik družbenega izobraževanja v delovnih organizacijah vedno manj. Pa ne le to. Vse manj je tudi delovnih organizacij, kjer pripravljajo oziroma se zavzemajo za to izobraževanje. Tretja ugotovitev s tega posvetovanja pa je, da tam, kjer še posvečajo vsaj nekaj pozornosti družbenemu izobraževanju delavcev, so oblike le-tega krajše, nezahtevne itd.

Te ugotovitve gorenjskih predstavnikov sindikata in delavskih univerz so nedvomno zelo resne. Razen tega pa je zanimivo, da so ugotovili, da se programa izobraževanja članov sindikata in samoupravnih organov ne moreta bistveno razlikovati. Zato so menili, da bi bilo treba narediti osnovni program izobraževanja in se zavzemati za njegovo uresničitev.

Sklep je torej tu. Treba ga je le začeti uresničevati. Pri slednjem pa ne bi smeli pozabiti, da za tovrstno izobraževanje delavcev v delovnih organizacijah ne bi smeli biti zadolženi oziroma odgovorni le sindikati na eni in delavske univerze, kot programski organizatorji, na drugi strani.

Za družbeno izobraževanje oziroma dviganje zavesti človeka — delavca ter s tem posredno za uresničevanje gospodarske in še bolj družbene reforme namreč ne more biti odgovoren le eden. Dolžnost vseh družbenopolitičnih organizacij — predvsem pa zveze komunistov — in tudi drugih (vodstev in samoupravnih organov) je, da osveščanje človeka z oblikami družbenega izobraževanja ne bo ostalo le pri sklepih. Ugotovitve na tem področju so jasne in nedvoumne ter terjajo le akcijo.

Gre torej za to, da so se na posvetu dogovorili za izdelavo okvirnega programa izobraževanja — tega bodo pripravile delavske univerze — in da bi se v prihodnje morale zanj zavzeti vse družbenopolitične organizacije, vodstva in samoupravni organi, pa tudi občinska skupščina. Gre namreč za prispevek in obliko k enemu naslednjih korakov razvijanja naših samoupravnih odnosov.

A. Zalar

Kranjska občinska skupščina bo sofinancirala gradnjo

kliničnih bolnišnic v Ljubljani le pod posebnimi pogoji

Na dnevnem redu četrtkovne seje obeh zborov kranjske občinske skupščine je bila tudi razprava o sofinanciranju gradnje kliničnih bolnišnic v Ljubljani. Odborniki so razpravljali in sklepali o sofinanciranju tretje faze prve etape gradnje.

Se pred sklepanjem so v razpravi načeli nekatera vprašanja, na katera skupščina že nekaj časa ni dobila zadovoljivega oziroma ustreznega odgovora. Gre predvsem za vprašanje, kaj bo po izgradnji ljubljanskih kliničnih bolnišnic z bolnišnicami na Gorenjskem; predvsem z bolnišnico na Golniku. Direktor gradbenega odbora sofinanciranja gradnje kliničnih bolnišnic dr. Dular je potem odgovarjal na nekatera vprašanja in poudaril, da mu niso znana mnenja, da bi po izgradnji bolnišnic na Golniku bolnišnico opustili. Izrazil je tudi prepričanje, da se kaj takega sploh ne bo zgodilo.

Po dokaj pestri in zanimivi razpravi so odborniki sprejeli naslednje predloge sveta za zdravstvo in socialno varstvo ter sveta za finance. Sklenili so, da občinska skupščina Kranj prevzema obveznost sofinanciranja gradnje tretje faze prve etape, vendar pod naslednjimi pogoji:

● da bodo vsi ostali sofinancerji sprejeli ustrezne obveznosti,

● da skupna investicija ne bo presegla predvidenih 19 milijard 160 milijonov starih dinarjev oziroma da se obveznosti kranjske občine zaradi morebitne podražitve gradnje ne bodo povečale in

● da v prihodnjih dveh mesecih skupščina dobi pismeni odgovor o stanju razpoložljivih zmogljivosti bolnišnic na Gorenjskem po izgradnji ljubljanskih kliničnih bolnišnic.

Ce bodo izpolnjeni vsi prejšnji pogoji, potem bo občinska skupščina v prihodnjih treh letih prispevala 29 milijonov starih dinarjev dotacij in dala za približno 44 milijonov starih dinarjev kredita, ki ga bo investitor najel v prihodnjih treh letih.

A. Z.

Nizke odkupne cene razburjajo duhove rejcev klavne živine. Javnost negoduje.

Kdo drži bika za roge?

Kmetje: »Živine se ne splača več rediti. Vse skupaj bomo opustili.« — Mesarji: »Ne moremo drugače...«

Lotiti se tako obširne, tako nevhvaležne teme, kot je pisane o mesu, o njegovi ceni, o odnosih med rejci ter odkupovalci živine na eni strani in med mesarskimi podjetji ter potrošniki na drugi, ni ravno lahka stvar. Težko bi še našli snov, ob kateri se križa toliko različnih interesov. Že lep čas problemi v zvezi z mesom in klavno živino povzročajo hudo kri. Vse več je medsebojnih obtoževanj in kritik. Spričo visokih prodajnih cen so nejevoljni potrošniki, nizke odkupne cene živine spravljajo v bes živinorejce, oboji pa kažejo s prstom na mesarska podjetja. Da bi vsaj približno osvetlili vzroke takšnega stanja, smo se odločili za obširno akcijo, ki je zajela vse prizadete strani. Jed, ki v sestavi prehrane našega človeka zavzema vsak dan pomembnejše mesto, pač ne more biti sredstvo neupravičenega bogatenja. Prav slednje pa je tisto, kar vse pogosteje slišimo iz ust poklicanih in nepoklicanih ljudi. Imajo prav?

NIZKA ODKUPNA CENA — NUJNOST ALI IZKORISCANJE?

Obiskali smo Kmetijsko gospodarstvo Skofja Loka, v katerem okvir sodi tudi obrat Mesoizdelki. Le-ta je eno največjih mesarskih podjetij pri nas. Svoje poslovalnice ima raztresene širom po Sloveniji, njegovi mesni izdelki pa so znani in čislani tudi onkraj državnih meja.

Na zastavljena vprašanja je odgovarjal računovodja KG Janez Mrak. Prvo, kar nas je zanimalo, je bila odkupna cena klavne živine in razlog za njeno letošnje čezmerno znižanje.

»Klavno živino nabavljamo — tako kot druga mesarska podjetja — od rejcev-privatnikov, bodisi prek kmetijskih zadrug, bodisi neposredno pri zasebnikih,« smo zvedeli. »To je na poseben način pitana goved, težka od 450 do 500 kg. Pri tej teži je meso najboljšje. Omeniti velja, da se odkupna cena živine izoblikuje na osnovi ponudbe in povpraševanja ter svobodne konkurence. Naravno je torej, da težimo k za nas čim ugodnejšim tržnim pogojem.«

Povedali so nam, da je podjetje v prvem polletju lani odkupovalo klavno živino po

prečno po 580 starih din za kilogram, letos v istem obdobju pa po 496 S din za kilogram (to je 15 odstotkov manj). Kje so vzroki za drastično znižanje?

»Odkupna cena v letu 1967 je bila za nas dokaj neugodna. Celotni stroški za kg govelega mesa (odslej bomo delali primerjave samo ob tem mesu, saj ga je največ in se najbolj prodaja — op. p.) so znašali 1170 starih din. V številki je poleg odkupne cene zajeto tudi vse ostalo. Znesek pomeni torej lastno vrednost. Povsem enaka tej vsoti pa je bila tudi prodajna cena na trgu — 1170 S din. Torej smo z njo komajda pokrili stroške. Skoraj isto velja za ostale vrste mesa. Tudi če bi hoteli, prodajnih cen ne bi mogli dvigniti, saj v primeri z odkupnimi niso proste, ampak kontrolirane.«

Namesto z zvišanjem prodajnih cen — kar bi prizadelo potrošnika — so v podjetju znižali odkupne cene, kar je prizadelo rejce živine. Začarani krog torej, ki mu ni videti konca.

»Sedanje stanje za nas vseeno ni preveč ugodno. Spričo dodatnih carin na italijanskem trgu jim prodajamo meso pod lastno ceno (1000 S din za kg). Zato je tudi vrednost izvoza od lanskih 353 milijonov S din v prvem polletju zdrknula na letošnjih 126 milijonov S din. Kljub temu moramo izvažati, saj potrebujemo devize.«

V podjetju so lani kljub zanje neugodni odkupni in prodajni ceni vseeno zabeležili aktivno poslovanje — v akumulacijo je šlo 2 odstotka ustvarjenih sredstev. Vzrok za to velja iskati, po besedah računovodje, v mesnih izdelkih, ki slovijo za ene najboljših v državi in se zelo dobro prodajajo. Kakor predvidevajo, pa bo delež za akumulacijo spričo omenjenega znižanja odkupne cene letos precej večji.

Kot že rečeno, višina nabavne cene se izoblikuje na osno-

vi ponudbe in povpraševanja. Prav to je vzrok sedanjim nevezdrnim razmeram, v katerih so se znašli rejci. Zdi se, da zmanjšanje izvoza močno vpliva na povpraševanje, ki je za to nekoliko upadlo. Na drugi strani pa ponudba vse bolj raste in s tem zbija ceno govedu. Mesarska podjetja so gospodarji trga, kmetom — rejcem vsiljujejo svoje pogoje in si kujejo dobiček. Očitno takšno stanje ne more dolgo trajati. Kmetje že sedaj množično opuščajo gojenje klavne živine in se preusmerjajo na druge dejavnosti. Toda to je že druga plat medalje, ki jo bomo obravnavali pozneje.

DOBRO MESO JE NA VOLJO VSAKOMUR

Naslednje vprašanje, ki smo ga zastavili našemu sogovorniku, se nanaša neposredno na KG Skofja Loka. Gre namreč za vse glasnejše očitke potrošnikov, da v domači prodajalnah (tu mislimo teritorij občine Skofja Loka in Kranj) ni mogoče dobiti dovolj mesa najboljšje kvalitete, medtem ko ga imajo podružnice loških Mesoizdelkov na Primorskem v izobilju. Tovarš Mrak pravi o tem naslednje:

»Res je, da našim podružnicam na Primorskem pošiljamo precejšnje količine prvotnega mesa. Toda njegova cena je tam znatno višja, povpraševanje pa večje, saj tujci, ki potujejo skozi obmejne kraje, radi sežejo po njem. V našem in njihovem interesu je torej, da so tamkajšnje prodajalne založene z mesom najboljšje kvalitete. Govorice pa, da zato trpi kakovost v matičnih trgovinah, ne drže. Doma še vedno prodamo dve tretjini najboljšega mesa, od tega kar 80 odstotkov zares prvotnega (mlada živina). Za ilustracijo naj povem, da smo nekatere prezahtevne kupec od drugod celo zavrnili, boječ se, da bi zaradi njih trpel domači trg.«

Mesar v eni izmed kranjskih podružnic je kasneje potrdil besede računovodje podjetja. Pri njem največkrat zmanjka drugovrstnega, nemastnega govejega mesa, ki velja 800 S din, skoraj nikdar pa najboljšega, tistega po 1250 S din za kg.

Morda bi bilo zanimivo spregovoriti še nekaj besed o izvozu. Kot že rečeno, razmere na italijanskem trgu spravljajo mesarska podjetja v škripec. Kaj pa drugod? Pri KG Skofja Loka pravijo, da so zadnje čase začeli izvažati v ZRN. Toda novi kupec se zanima predvsem za telatino. Le-te pa kljub zelo ugodnim cenam ne kaže na veliko pro-

Velika hiša za vsakogar

Radio Schmidt

Klagenfurt — Celovec
Bahnhofstrasse 22

dajati, saj bi potem kaj kmalu izostal stalen dotok mlade govedine. Zavaljo tega bodo izvoz zelo omejili. V Nemčijo je bilo doslej prodanih 120 telet.

PRECEJŠNJE RAZLIKE V OSEBNIH DOHODKIH

Za ugotavljanje razmer v neki gospodarski organizaciji utegne biti povprečni osebni dohodek na zaposlenega zelo pomembna stvar. Iz njega se da sklepati vsemogoče. V času konjunktura na primer bodo dohodki in s tem tudi osebni dohodki boljši kot sicer. Prav zato smo v upravi kmetijskega gospodarstva Skofja Loka poprosili za tovrstne podatke. Dokaj zanimivi so.

Povprečni osebni dohodek znaša 101.798 S din. Toda po posameznih vejah dejavnosti se razlikuje: obrat Posestvo (kmetijska dejavnost) — 76.648 S din, obrat Meso — 104.798 S din in izdelki — 126.656 S din. Razlika med prvim in drugim obratom je 28 tisočakov, kar ni malo, če upoštevamo, da gre za dve dejavnosti znotraj iste gospodarske organizacije. So morda višji osebni dohodki v obratu Mesoizdelki posledica sedanjih, za mesarje dokaj ugodnih razmer?

»Tako delo na polju kot tudi delo z mesom in živino je precej težko in umazano. Toda vzrok za višje osebne dohodke v obratu Mesoizdelki tiči drugje,« meni računovodja Mrak. »Ljudje tamkaj čisto delajo po deset ur in več. Tudi izobrazbena struktura delavcev v kmetijski dejavnosti se ne da primerjati s strukturo v mesarskem obratu — slednja je zelo visoka. Naša gospodarska organizacija namreč vlaga mnogo sredstev za reševanje kadrov. Kdor le hoče, se lahko izpopolnjuje. In ne nazadnje, upoštevati moramo, da obrat Mesoizdelki ustvarja malone 85 odstotkov celotnega dohodka, kar vsekakor vpliva na višino osebnih dohodkov njegovih članov.«

To brez dvoma opravičuje razliko v plačah. Toda zanima mivo bi bilo vedeti, kolikšne so možnosti — na eni in na drugi strani — za dodatni zadržek. Podatkov o tem ni, zato gornje številke verjetno niso odraz dejanskega stanja.

NEKOREKTNO RAVNANJE SKOPJELOSKIH ODKUPOVALCEV

Oglasili smo se tudi v kranjski kmetijski zadrugi Sloga. Direktor Pavle Šubic nam je rad postregel s podatki.

»Zadruga igra vlogo posrednika med mesarskimi podjetji in zasebnimi rejci. Slednjim tudi kreditiramo močna krmlila. Poleg tega zadruga regulira prodajo, tako da posamezniki živino, ki je godna, pravočasno oddajo. Za te usluge ter za prevoz, vzdrževanje tehtnic in odkupnih mest zahtevamo 4 odstotke od prodajne cene goveda.«

V KZ Sloga menijo, da sedanje ravnanje mesarskih podjetij ni pravilno. Po kalkulaciji, ki so jo izdelali, sta-

ne bik 680 S din na kg žive teže, vendar zanj v najboljšem primeru iztržijo 540 S din. Razlika je prisiljen kriti kmet sam.

»Tega stanja so krive razmere na tujem (italijanskem) tržišču,« pravi direktor. »Odkupovalci, ki imajo razmerno proste roke, izkoriščajo zagato kmetov. Ponudba je spričo izobilja govedil velika, cena pa nizka. Odveč bi bilo poudarjati, da se takšno ravnanje mesarjem utegne kaj kmalu maščevati. Živine bo zmanjkalo, o tem ni nobenega dvoma. Kmetje se zaklinjajo, da pri sedanji ceni v bodoče ne bodo več redili klavne živine. Preusmeriti se nameravajo v proizvodnjo mlekaric. Kaj sledi, si ni težko predstavljati. Posledice so lahko še hujše, če bi se razmere v Italiji izboljšale.«

Zvedeli smo, da trenutno najslabše plačuje ravno loško podjetje Mesoizdelki, medtem ko so Kranjčani v primeri z njimi kar solidni. Omeniti bi veljalo tudi skrajno nekorekten odnos škofjeloskih odkupovalcev, ki jih nekajkrat enostavno ni bilo na odkupna mesta, da si po pogodbi to dolžni storiti. Živina, godna za zakol, mora pravočasno v klavnice, sicer pomeni za kmeta čisto izgubo. Tudi kvaliteta mesa se s starostjo naglo slabša.

»DRUGO LETO BOM VSE SKUPAJ OPUSTIL«

Za konec pogledimo, kaj pravi eden od rejcev klavne živine. Zbrali smo kmeta iz vasi Pševu (imena ne bomo zapisali), ki ima doma 16 že skoraj godnih bikev. Redi jih po najmodernejših metodah, z močnimi krmili. Za odkup bodo godni januarja prihodnje leto.

»Poglejte ta nesmisel: teleta sem kupil po 780 S din za kg žive teže, sedanja odkupna cena mlade govedil pa ne dosega niti 500 S din. Z denarjem bom komaj, komaj pokrill stroške, če pa bi k vsemu prišel še delo, ki smo ga vložili v rejo, bi bila izguba ogromna. Ne spleča se. Drugo leto mislim gojenje klavne živine opustiti, čeprav ne vem, s čim bom potem začel.«

To so na hitro zbrana stališča vseh prizadetih strani. Kdo ima prav? Težko je reči. Vsakdo gleda predvsem nase. Toda zdi se, da ravnanje mesarskih podjetij vendarle ni pravilno, da ne vodi nikamor. Posledice, ki skoraj zagotovo ne bodo izostale in ki jih je lepo opisal tovariš Šubic, utegnejo prizadeti predvsem potrošnika. Zadnja odrešilna bilka je pač vedno zvišanje cene. Dokler ne bo prepozno, bi torej kazalo nekaj ukreniti.

I. Guzelj

VALILNICA V NAKLEM PRI KRANJU RAZPRODAJA

do 1. novembra, zaradi preurejanja vzrejališča, Jarčke stare 2 do 3 mesece po ceni od 5 do 10 N din.

Kakšne osnovne šole so v tržiški občini?

Nova Bračičeva šola bo v Bistrici

Osnovno šolo heroja Bračiča štejejo v Trziču za veterana, kateremu so šteti dnevi. Kajti tudi to šolsko poslopje bo, če bodo starši in drugi Tržičani glasovali na referendumu za uvedbo krajevnega samoprilpevka, doblilo novo vlogo. Sicer pa, kakšna je Bračičeva šola danes in kakšna bo po ureditvi? O tem smo se pogovarjali z ravnateljem osnovne šole heroja Bračiča Mirkom Brejcem.

»Sedanjo Bračičevo šolo so začeli graditi leta 1912 in leto kasneje je bila njena svečana otvoritev. Vendar takrat šola še ni imela dveh nadstropij, eno nadstropje več je dobila šele leta 1923. Bračičeva šola je najprej opravljala funkcijo nemške ljudske šole, kasneje je bila v njej meščanska šola, danes pa je v njej osemletka. Da je v šoli res stiska s prostori, kaže že dejstvo, da je bilo leta 1923 v enakih prostorih kot danes 116 učencev, danes pa jih je kar 494, medtem ko smo pred dvema, tremi leti imeli tudi prek 500 učencev.«

»Tovariš ravnatelj, koliko kvadratnih metrov prostora pride na učenca v vaši šoli, če upoštevamo, da normativi zahtevajo najmanj 1,7 kvadratnega metra na učenca?«

»Na naši šoli normativom sploh ne more biti zadoščeno, saj v prvem nadstropju pride na učenca 1,2 kvadratnega metra, malo več pa v drugem nadstropju — 1,4 kvadratnega metra. Skratka, če upoštevamo normative, potem lahko rečemo, da smo v veliki stiski. Sploh pa v tržiški občini samo osnovna šola heroja Grajzarja ustreza vsem normativom. Ob tem se mi postavlja vprašanje, ali naj imajo šole kljub neenakim delovnim pogojem enake obveznosti, saj vemo, da je učni program za vse enak.«

»Iz tega lahko sklepam, da delate v dokaj nenormalnih pogojih. Kaj vse bi potrebovali za normalno delo?«

»Šola bi morala imeti deset matičnih učilnic, poleg njih pa še specialne učilnice za tehnični pouk, fiziko kemijo in biologijo, likovni in glasbeni pouk, za gospodinjstvo, potrebovali pa bi tudi primerno telovadnico, saj sedanja ne more zadovoljiti vseh potreb. Zato imamo pouk telesne vzgoje največ-

krat na dvorišču ali pa »gostujemo« v telovadnici tržiškega Partizana. Poleg tega bi potrebovali še kuhinjo, v sedanji lahko pripravimo le malice, tako da na opoldanski topli obrok sploh ne moremo misliti. Danes imamo res deset učilnic, nekatere med njimi smo preuredili iz prejšnjih prostorov — risalnice in glasbene sobe. V skraj vseh učilnicah imamo dvoizmenski pouk — dopoldne ima pouk 10 oddelkov (od 5. razreda naprej) — 270 učencev, popoldne pa 8 oddelkov s 224 učenci.«

»Kljub pomanjkanju prostora pravite, da ste znali uporabiti vsak koristen prostor. Zanima me, kako je pa z izvenšolskimi dejavnostmi?«

»V kleti so našli svoj prostor številni krožki — modelarski, fotoamaterski, radiotehnični krožek. Poleg teh pa je zelo aktiven tudi literarni krožek, ki izdaja šolsko glasilo Stezice, njegovi recitatorji pa sodelujejo na vseh šolskih proslavah pa tudi na kulturnih prireditvah v samem Trziču. Učenci naše šole sodelujejo tudi na vseh medšolskih športnih tekmovanjih, zlasti v atletiki, orodni te-

vadbi in v smučanju. Naj povem še to, da je večina članov tržiške alpske smučarske šole iz naše šole.«

V STARI SOLI BODO LE NIZJI RAZREDI

»Znano je, da bo sedanja Bračičeva šola »prenesla« svoje ime na novo šolo, katero naj bi zgradili v Bistrici pri Trziču. Kaj pa bo v sedanji šoli?«

»Res je, po novem naj bi bila Bračičeva šola v Bistrici. V sedanjih prostorih bi bili le nižji razredi za otroke iz mesta. S tem bomo razbremenili nižje oddelke Grajzarjeve šole, na šoli sami pa bomo lahko uredili celodnevno varstvo. Dovolite mi, da ob referendumu podarim željo, da bi vsi otroci iz tržiške občine imeli enake pogoje za učenje. Če bo referendum uspel oziroma če bodo starši glasovali za lepšo šolo svojih otrok, potem bomo pereče vprašanje šolskih prostorov rešili v petih letih, če pa tega ne bo, potem bomo veliko večino otrok prikrajšali za lepše učilnice. Sama občinska skupščina pa najbrž potem še dvajset let ne bo mogla rešiti šolskega vprašanja.«

V. Guček

Po organizaciji šolske mreže v Trziču, seveda če bo izid glasovanja na referendumu pozitiven, bo sedanja Bračičeva šola prevzela le nižje oddelke za otroke iz mesta in njegove bližnje okolice. V sedanjem šolskem poslopju pa naj bi uredili tudi prostore za celodnevno bivanje otrok. — Foto: F. Perdan

Glasbena šola v Radovljici se zelo prizadeva vzgojiti mlade glasbenike

Glasbena šola v Radovljici ima pri svojih delovnih enotah v Radovljici, Lescah, Boh. Bistrici, Kropi in Bledu oddelke za godala (violina, violončelo) pihala in trobila (flavta, oboa, klarinet, trobenta, rog, pozavna, blok flavta) harmoniko in kitaro. Pri pouku je za vse učence obvezen tudi stranski predmet nauk o glasbi. Šolski koledar se ujema z osnovnošolskim. Vsak učenec ima tedensko dvakrat po pol ure individualni pouk in enkrat

tedensko eno uro nauka o glasbi. Ob koncu šolskega leta bodo morali učenci opraviti prestopni izpit za višji razred, poleg tega pa še kontrolnega, pri katerem se preveri, če so učenci predelali vso snov za tekoči letnik. Šola je dala vsem staršem navodila, kako lahko spremljajo napredek svojih otrok v glasbeni šoli. Razen tega pa so vsakemu učencu dali kontrolno knjižico, kjer starši lahko sproti zasledujejo ocene in uspeh otrok pri glas-

benem pouku. Vse vpisane v šolo so opozorili, da izstop iz šole med letom ni mogoč, če pa bi jo kdo kljub temu zapustil, bo moral plačati šolnino do konca polletja. Šolnina za starše ni velika, saj prispevajo na mesec le 15 N din, za izposojlo glasbil pa le 10 N din na leto. S tem denarjem seveda ni mogoče kriti vseh stroškov šole, saj prispevki staršev predstavljajo le osmino vseh potrebnih sredstev za delovanje šole. Ostalih sedem osmin prispeva občinska izobraževalna skupnost. Razumljivo je, da je za šolo veliko zanimanje, saj učenje ni drago, glasbenim talentom pa se s tem omogoči, da se lahko pozneje vpišejo na višje glasbene šole.

B. Blenkuš

Kakšen je odmev na razpise delovnih mest za učitelje?

Zal imam podatke samo za jeseniško občino. Podatki so zanimivi, saj na primer kažejo, da je več prijav za prosta delovna mesta za učitelja angleščine kot slovenščine.

Na osnovnih šolah jeseniške občine so letos razpisali naslednja prosta delovna mesta:

Eno prosto mesto za učitelja slovenskega in srbohrvatskega jezika. Prijavil se je eden, sprejet ni bil nihče. Sedem prostih mest za učitelje matematike in fizike. Prijavili so se štirje, ki so bili sprejeti v službo. Za slovenski jezik je bilo eno prosto mesto, prijavi se je eden, ki je bil sprejet. Na dve prosti mesti za angleški jezik je kandidiralo sedem učiteljev. Po eno delovno mesto je bilo razpisano za učitelje zemljepisa, tehničnega in likovnega pouka in samo tehničnega pouka, toda ta mesta so še nadalje prazna, ker se nihče ni prijavil. Na prosto delovno mesto za zgodovino in zemljepis so se prijavi štirje kandidati. Na eno prosto delovno mesto za pouk biologije in kemije so prišle tri prijave. Za glasbeni pouk sta v občini še vedno dve prosti mesti. Na eno prosto delovno mesto za likovni pouk so se prijavi štirje kandidati.

Sole so razpisale naslednje število prostih delovnih mest: Osnovna šola Kranjska gora je razpisala tri prosta delovna mesta, prijavi se je eden, ki pa ni bil sprejet (ni izpolnjeval pogojev). V Mojstrani so razpisali štiri prosta delovna mesta, prijavi se je devet kandidatov, sprejeti so tri učitelje. V osnovni šoli Prežihov Voranc so razpisali dve delovni mesti, prijavi se je eden, ki je bil sprejet. Osnovna šola Tone Cufar je razpisala 5 prostih delovnih mest, od petih kandidatov sta bila dva sprejeta v službo. Za pet prostih delovnih mest na Koroški Beli se je prijavi 12 kandidatov, od teh so pet sprejeti v službo. V Zirovnici so razpisali šest prostih delovnih mest, od devetih kandidatov so štiri učitelje sprejeti v službo.

Drugačnja pa je slika pri vzgojiteljih. Za štiri prosta mesta vzgojiteljic v jeseniški občini se je prijavi kar 15 kandidatkinj.

J. Vidic

Prva knjiga letošnje knjižne zbirke Prešernove družbe

Pred kratkim je Prešernova družba izdala prvo knjigo letošnje redne knjižne zbirke Simon Gregorčič: **MOJO SRCNO KRI SKROPITE**. Izbor najboljših pesmi je priredil Janez Logar. Druge knjige: **PREŠERNOV KOLENDAR ZA LETO 1969**, **TI DROBNI OTROŠKI KORAKI** (Karel Grabeljšak-Gaber — povest), **ZALOSTNE OČI HANE KARADŽIČEVE** (Ivan Olbracht — roman) in **NAŠE SOSEDENE DRZAVE** (dr. Avguštin Lah) bodo izšle v prvi polovici novembra.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši razstavlja plastike in risbe kipar Peter Jovanovič.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem, v II. nadstropju pa razstava Domača obrt na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji pa razstava akad. slikarja Viktorja Majdandžića.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12 in od 17.—19. ure.

Kulturni dogodek v Trziču

Ob 100-letnici smrti trziškega rojaka, pesnika Ignacija Holzapfla (1799—1868), so na njegovi rojstni hiši dne 22. t. m. odkrili spominsko ploščo.

Istega dne zvečer je bil v prostorih trziškega muzeja prirejen slovesen literarni večer, ki ga je organizirala Delavska univerza. Nastopali so recitatorji in pevski zbor, o pesniku, njegovem pomenu in njegovem mestu v slovenski književnosti pa je govoril slavist Jože Pretnar.

Hkrati z lepo in kulturno uspelim večerom je bila v prostorih muzeja odprta razstava literarnih del in bio-

grafske dokumentov o Ignaciju Holzapflu. Vse gradivo je zbral prof. Rakovec, ki je razstavo tudi uredil.

O Ignaciju Holzapflu, sodobniku in prijatelju našega Prešerna, bo v Glasu morala še steči beseda. Posebno za to, ker je znal s svojo delavnostjo in, osebno skromnostjo postati eden prvih slovenskih mecenov. Prav zaradi tega pojma, tako neznanega v današnjem življenju, in pa zaradi toplega prijateljstva, ki je trziškega rojaka družilo z velikim Vrbanom, ne sme ostati ta zapis naša zadnja beseda o lju-beznivnem človeku Ignaciju Holzapflu.

c. z.

V Loškem muzeju danes pričakujejo 20.000 obiskovalca

V Loškem muzeju pričakujejo danes 20.000 obiskovalca. Doslej ta magična številka še ni bila presežena, da si je lani muzej ogledalo že prek 19.000 ljudi. Jubilejnega gosta bo podjetje Kroj iz Skofje Loke obdarilo z darilnim pismom. V eni od njegovih prodajal bo z njim srečni obiskovalec lahko kupil plašč.

Nagrada čaka tudi 19999, in 20001. gosta. Za prvega je podjetje Koteks Tobus iz Ljubljane namenilo dva darilna čeka v skupni vrednosti 20.000 S din. Z njima si bo srečni dobitnik v Boutique

izbral, kar bo hotel. 20.001. obiskovalca čaka darilni ček veletrgovine Nama. Z njim bo lahko v katerikoli poslovalnici tega podjetja kupil za 20.000 S din blaga.

Slovesnost in obdaritev jubilejnih gostov bo v ponedeljek, 28. oktobra, ob 16. uri. Ob tej priliki Bife na loškem gradu namerava v svojih prostorih nagradjence in predstavnike podjetij pogostiti.

Kot zanimivost naj povejmo, da Loški muzej slavi to pomembno delovno zmago prav v tednu muzejev.

I. G.

ZAPOSLIMO TAKOJ

uličnega prodajalca časopisov (kolporterja)

Zaslужek dober. Zaposlitev primerna tudi za upokojence. S stanovanjem ne razpolagamo. Ponudbe sprejema CP »Delo« Kranj.

Komisija za razpis prostih delovnih mest pri osnovni šoli France Prešeren Kranj

RAZPISUJE
PROSTO DELOVNO MESTO

socialnega delavca

Pogoji:

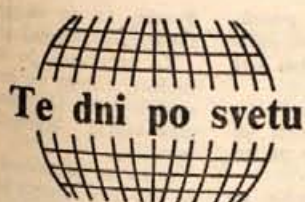
Končana višja šola za socialne delavce z diplomom.

Prednost imajo socialni delavci s pedagoško predizobrazbo.

Prijave sprejema razpisna komisija pri osnovni šoli France Prešeren, Kranj do 10. novembra 1968.

Tudi letos so morali tisti, ki so bili sprejeti v prvi letnik, opraviti sprejemni izpit. Snov testov iz matematike, slovenščine in angleščine je tokrat predpisal Republiški zavod za šolstvo. Na seji zbornice je bilo glede tega rečeno, da so bila merila za spoznanje lažja od tistih, ki so jih doslej na šoli predpisovali sami. Od 88 prijavljenih izpita nista opravila le dva. Glede na tak uspeh so ugotovili, da prihajajo na gimnazijo na Jesenicah le dijaki, ki so osemletko z lahkoto izdelali. Je pa za to šolo značilno da je na njej od 340 dijakov kar 220 deklet. Videti je, da se fantje v veliko večji meri odločajo za strokovne šole, ker menijo, da bodo tako prej prišli do poklica.

B. Blenkuš

BEOGRAD, 22. oktobra — Na dvodnevni uradni obisk v našo državo je dopotoval zambijski zunanji minister Reuben Kamanga. Zambijskega ministra je sprejel tudi predsednik Tito.

HONGKONG, 22. oktobra — Južnovietnamska osvobodilna fronta je sporočila, da bi ameriško-severnovietnamska pogodba v Parizu napredovala samo, če bi ZDA brezpogojno prenehale bombardirati področje DR Vietnam.

BEOGRAD, 22. oktobra — Letošnje novinarsko nagrado »Moša Pijade« je dobil glavni urednik ljubljanskega Pavlihe Jule Vrbič. Ziriija je menila, da je Jule Vrbič z iznatanjšanim smislom za ocenjevanje resnične vsebine družbenih pojavov znal obdelati tudi najdelikatnejše družbene teme.

SLATINA RADENCI, 22. oktobra — Predsednik republiškega izvršnega sveta Stane Kavčič je na poti na Gradišćansko obiskal Pomurje.

PRAGA, 23. oktobra — Českoslovaška časopisa Rude pravo in Pravda sta objavila vest o govoru predsednika Tita v Vranju. Českoslovaška časopisa sta posvetila največ pozornosti tistim Titovim besedam, da je Jugoslavija že dvajset let cilj napadov z raznih strani ter vztrajanju Jugoslavije v politiki obrambe miru.

MOSKVA, 23. oktobra — Sovjetski tisk je svoje klevetniške napade proti naši državni usmeril na kritiko jugoslovanske politike blokovskega nepovezovanja. Zanimivo je to, da sovjetski tisk sploh še ni našel prostora za predstavitev govorov predsednika Tita temveč postavlja jugoslovansko politiko le skozi citate zahodnega tiska.

EISENSTADT, 23. oktobra — Predsednik republiškega IS Stane Kavčič je z delegacijo IS prispel na uradni obisk na Gradišćansko, kjer se bo pogovarjal o sodelovanju med obema deželama.

LJUBLJANA, 24. oktobra — V Slovenijo je dopotovala strokovna delegacija Mednarodne banke za obnovo in razvoj, ki bo preučevala vprašanja z namenom graditvi-jo mednarodne avto ceste, zlasti za tehnično in ekonomsko dokumentacijo projektov in sodelovanje Mednarodne banke pri kreditiranju te gradnje.

SOFIJA, 24. oktobra — Na osnovi pogodbe med SZ in CSSR so se s češkoslovaškega ozemlja začele umikati tudi bolgarske čete, ki so sodelovale pri zasedbi Češkoslovaške. Zet prej pa so se začele umikati madžarske vojaške enote.

Ljudje

O dnevu Združenih narodov — 23-letnici ustanovitve svetovne organizacije — je generalni sekretar svetovne organizacije U Tant v svoji poslanici dejal: »Dan OZN praznujemo z mračnim spoznanjem, da se ideali in cilji, postavljeni v ustanovni listini OZN, niso uresničili tako, kakor smo pričakovali in da niso rodila sadu nekatera naša najbolj iskrena upanja in stremljenja. Kljub našemu prizadevanju, da bi rešili bodočo generacijo pred vojnimi strahotami, še naprej živimo pod grožnjo jedrskega uničenja. V Aziji, Afriki, na Srednjem vzhodu, v Evropi in drugod politika in akcije, ki jih tam izvajajo, popolnoma nasprotujejo načelom ustanovne listine o tem, da mo-

ramo »pokazati strpnost in živeti skupno drug ob drugem kakor dobri sosedi«. V tem mednarodnem letu človekovih pravic, v katerem proslavljamo 20. obletnico sprejema splošne deklaracije, so milijoni ljudi izpostavljani pomanjkanju, zatiranju in so prikrajšani za možnosti, da bi sami kovali svojo usodo... Cilji, ki so jih postavili ustanovitelji svetovne organizacije, veljajo danes, kakor so veljali leta 1945. Se naprej si moramo prizadevati, »da bi združili naše sile in da bi obvarovali mednarodni mir in varnost.« Še naprej moramo »krepiti našo vero v osnovne človekove pravice« in si prizadevati za gospodarski in socialni napredek vseh narodov. Alternativ ob teh ciljih ni, kajti to so krivica, trpljenje in množično uničenje...»

Obletnice OZN se je spom-

nil tudi predsednik republike Tito z naslednjimi besedami: »OZN praznuje svoj letošnji jubilej v razmerah, ko se množe grožnje za miren razvoj človeštva. Spet nastaja položaj, v katerem sta se bolj ogrožena neodvisnost in varnost, predvsem majhnih in srednjih dežel. Pogosta uporaba sile vse bolj zaostruje sedanja protislovja in zavira razvoj sodobnega sveta. Politika odkrite kršitve načel ustanovne listine vodi k vojaškim spopadom s katastrofalnimi posledicami za vse človeštvo.

Odločilnega pomena je, da se napor članic OZN in vseh narodov sveta združijo za odpravo politike sile v mednarodnih odnosih. Mednarodna skupnost si mora odločno prizadevati za preprečevanje kršenja osnovnih pravic vsakega naroda do neodvisnosti in do svobodnega odločanja

o svojem razvoju. ... Jugoslovanska vlada sodi, da je OZN nujni in nena- domestljivi instrument za ohranitev miru in razvoj mednarodnega sodelovanja. Treba je bolj kot kdajkoli doslej dojeti načela ustanovne listine OZN kot obvezne norme v mednarodnih odnosih vseh držav. OZN nujno potrebujejo vse dežele, ne glede na njihovo velikost, moč in bogastvo.

Na dan njene obletnice želimo potrditi vso podporo narodov Jugoslavije OZN in vsem prizadevanjem za uresničevanje njene prave in po- pune vloge univerzalnega foruma, na katerem bi se morali enakopravno in odgovorno reševati vsi problemi miru in varnosti na svetu. V. G.

in dogodki

V nekaj stavkih

GRABČE — Krajevna skupnost Gorje je pred kratkim začela obnavljati most v Grabču prek Radovne. Dela dobro napredujejo. Most v Grabču je eden večjih mostov, za katere mora skrbeti krajevna skupnost Gorje. Vsega skupaj pa jih ima kar dvanajst. J. A.

VELESOVO — V ponedeljek, 28. oktobra, bo v gasilskem domu v Velesovem republiški poslanec Franc Puhar govoril o nekaterih gospodarskih problemih pri nas ter o drugih dogodkih pri nas in v svetu. Na željo volivcev bo govora tudi o nekaterih težavah volivcev tega področja. — an

GRAD — Krajevna skupnost Grad se je tako kot nekatere druge vasi pod Storžičem vključila v letošnje prizadevanje, da bi to turistično področje bilo kar najlepše urejeno. Komisija za turizem pri krajevni skupnosti Grad bo v teh dneh še enkrat obiskala vse vasi na svojem območju in ocenila, kje so najbolj skrbeti za red in čistočo. Za najbolj urejene hiše, dvorišča, vrtove in vaške parke bodo podelili priznanja. — an

Za boljše otroško varstvo

7. oktobra so se sestali v prostorih vzgojno-varstvene ustanove »Julke Pibernike« na Jesenicah predstavnice te ustanove s člani krajevne skupnosti in upravnega odbora otroškega vrtca na Blejski Dobravi z namenom, da se dogovorijo o možnosti priključitve otroškega vrtca na Blejski Dobravi k varstveno-vzgojni ustanovi »Julke Pibernike«. Navzoča sta bila tudi zastopnika temeljno izobraževalne skupnosti ter ena izmed obeh vzgojiteljic otroškega vrtca na Blejski Dobravi. Ze večkrat prej je bilo govora, da bi se s to združitvijo otroško varstvo na Blejski Dobravi izboljšalo. Vzgojiteljici si sicer prizadevata, da bi šla vzgoja vzpo- redno s časom, vendar sta bili sedaj preveč prepuščeni sami sebi, v večjem kolektiv- u pa bi bili gotovo deležni večje pomoči pri svojem delu. Zastopnici ustanove »Jul-

ke Pibernike« sta menili, da bi lahko prišlo do združitve s 1. novembrom, vendar pod pogojem, da še vedno skrbi krajevna skupnost na Blejski Dobravi za kurjavo in razsvetljavo, za nabavo hrane in za osebne dohodke za kuharico.

Na naslednjem sestanku, ki je bil na Blejski Dobravi 15. oktobra, so se dokončno dogovorili, da se izvede zdru- žitev 1. novembra, in sicer zankrat tako, kot je bilo sklenjeno že na prvem sestanku. Odbor krajevne skup- nosti bo na prihodnji seji o tem dal svoje soglasje in sprejel obveznosti za nemo- teno poslovanje otroškega vrtca, katerega obiskuje okoli 30 otrok. Prav tako bo tudi kolektiv vzgojno-varstvene ustanove »Julka Pibernik« ta predlog obravnaval in ga osvo- jil še pred koncem tega meseca.

S. Sorli

Tovarna gumijevih izdelkov SAVA Kranj

želi v skladu z nadaljnjim razvojem podjetja pridobiti za sodelovanje bodoče mlade strokovnjake, zato

razpisuje

več štipendij na naslednjih srednjih šolah in fakultetah:

- na ekonomski srednji šoli
- na tehniški srednji šoli
 - oddelek za strojništvo
 - oddelek za kemijo
 - oddelek za gradbeništvo
- na ekonomski fakulteti
- na fakulteti za strojništvo
- na pravni fakulteti
- na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo
 - oddelek za kemijo
 - oddelek za fiziko

Kandidati naj predložijo:

1. lastnoročno napisano prošnjo, kolkovano z 0.50 ND,
2. zadnje šolsko spričevalo oz. potrdilo o opravljenih izpitih in frekventacijsko potrdilo,
3. potrdilo o premoženjskem stanju,
4. življenjepis

najkasneje do 9. 11. 1968 na naslov Gumarski izobraževalni center, Tovarna gumijevih izdelkov SAVA, Kranj.

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

Peter je gledal na karto in bral: Baxendale, Prosit in Ellery, pravni zastopniki, 30, Keen Court,

»Hvala, Mr. Lisgard,« je dejal in spravi vizitko. »V kratkem vas obiščem!«

»Prav,« je dejal pravnik in vstal. »Oprostite me zdaj, žal moram iti, Spanje pred polnočjo je najbolj zdravo, posebno še za moškega mojih let in mojega poklica. Lahko noč!« S temi besedami ga je zapustil in se pridružil Kyneju in Janj Selby pri sedenju mizi. Peter Rae je na skrivaj gledal za njim. Nekaj trenutkov kasneje je se vrnilo k mizi dekle, vzelo svojo ročno torbico in se mu nasmejnilo.

»Lahko noč, Mr. Rae!«

»Kaj vi tudi že greste?« je vprašal.

»Da, Mr. Lisgard me popelje domov.«

»Aha,« je dejal. »No, potem pa lahko noč!«

Gledal je za njo, kako je skupaj z Lisgardom zapustila dvorano. Nato je vstal in se počasi sprehajal med množico. Nenadoma je zaslišal za seboj tih smeh in ko se je obrnil, je zagledal znan mu obraz.

Seržant Gage iz Scotland Yarda je bil možak v najbolj-ših letih, vselega, odkritega značaja, vendar zaradi tega nič manj ostroumen in čuječ policijski uradnik. Dal mu je skrivno znamenje in Peter je stopil bliže.

»Halo, Gage, ali ste napredovali, da tu praznujete?« Z zanimanjem si ga je ogledoval.

»Ali pa mislite začeti tu s kako racijo?« Seržant Gage se je veselo smehljaj temu smešnemu vprašanju. »Sicer sem tu službeno, toda pri Dargiju ne delamo racij, kajti on nima masla na glavi in vodi svoj lokal brez napake.«

Peter je vedel, da je to res. »Megljeni krog« ni bil le zelo priljubljen lokal, temveč je bil tudi — čeprav zveni to čudno — povsod na dobrem glasu. Na to je Dargi, kar je Peter dobro vedel, zelo pazil. Dargijev sloves je bil nedotakljiv in vodstvo lokala je skrbno pazilo na vedenje gostov, kar se o marsikaterem drugem klubu ni dalo trdit.

Gage je pokimal Petru. »Dajte, privoščiva si kozarček!«

»Jaz imam celo svojo mizo,« je bil Peter takoj za to in peljal gosta k mizi, kjer

Je Gage takoj sedel in se zadovoljno oddahnil. Peter mu je natočil whiskyja in Gage je pobožno dvignil polno čašo. »Fino je takole majhno okrepilo — toda drago! Mnogo predrago za nas navadne smrtnike, ki si v potu svojega obraza služimo kruh.«

Peter se je medtem stalno ogledoval po dvorani, vendar pri svojem iskanju doslej ni imel uspeha. Kazalo je, da Marigolda danes ni v lokalu. Pisec anonimnega pisma se je moral v svoji napovedi zmotiti. Ko pa se je spet ozrl v dobrovoljni obraz seržanta Gageja, mu je šinila v glavo nova misel.

»Ali ste danes tu iz kakih določenih razlogov?« je vprašal. »Najbrž bo tako, kajti Scotland Yard vam navadno nalaga samo posebno važne in izredne naloge.« Okrog širokih Gagejevih ust je zaigral prevejan smehljaj. »Če bi ne bili poročevalci, bi bili lahko dobri kriminalni uradniki, Mr. Rae. Nekaj bi stavil, da tudi vi zberete vsak dan kopice izkušenj in informacij, skoraj toliko kot jaz. In najbrž naletite prav tako na mnogo nenavadnih sodobnikov. Je Lisgard vaš prijatelj?« Iz njegovega glasu se je dalo čuti, da ga odgovor

na njegovo vprašanje posebnost zanima, kar Petru ni uslo. »V vojski sva bila pri isti enoti.«

V Gagejevih očeh se je za- bliskalo. »Tako, Lisgard je bil vojak?« Teža bi mu pa ne bi prisodila.

»Ni ravno slab človek,« je dejal Peter. »Sicer ga ne poznam kaj dosti, imeli so ga pa zmeraj za dobrega tovariša, ki ni nikoli zalajil.« Rado- vedno se je ozrl v Gageja: »Ali vas Chesney Lisgard kakorkoli zanima?«

Gage je vrtil svoj kozarec na namiznem prtu. »Da in ne! Prosim naj ostane to strogo med nama! To je svoje vrste človek. Pravnik naj bi bil in tajnica ima tudi. Saj ste jo prej videli.« Mrko je gledal predse. »No, pa da ostaneva pri stvari, Mr. Rae, čemu pa ste danes tukaj? Ali koga iščete? Morda bi vam lahko pomagal?«

Peter ga je naglo pogledal, toda obraz Gagejev je bil neprodiren. »Ali mislite resno, Gage?«

Seržant je vzdihnil. »Za to sem plačan, da bi pomagal svojemu bližnjemu, kot se pravi. No torej, kaj vam teži srce, Mr. Rae? Če bi jaz ne mogel rešiti uganke, nama je na voljo oddelek pri Scotland

Yardu, ki se ukvarja s posebno zapletenimi stvarmi.« Za trenutek je Peter pomolčal, potem pa se je naglo odločil: »Ali ste kdaj poznali inspektorja Marigolda?« je vprašal.

Gage se je zavrel. »Mislite na eks-inspektorja Marigolda, Mr. Rae? Oziroma točneje rečeno, eks-višjega inspektorja Marigolda?«

»Da, njega mislim,« je potrdil Peter. »Vidim, da ste že slišali o njem.«

»Seveda sem.« Potem se Gagejev obraz so ostale ne- spreminjene. »Marigold je bil jaz sva bila njega dni in kar dobra prijatelja. To je bil mož, ki so zanj vsi radi go- vedno kril hrbet in se mu ti- vimo, da bi kaj takega ne- mogli trditii o Chesneyu Lis- gardu.« Pomežiknil je Petru. »Kako pa sploh prideva na Marigolda?«

»Mislim sem, da bi ga pre- da srečal,« je dejal Peter. »Gage si je dovolil kaj opazen smehljaj. »In kaj ste brili danes večer tu?«

Peter je segel po likarju, vzvel iz nje neznančevino in se pomolil prek mize Gageju.

Iz zgodovine železarstva v Kamni Gorici (3)

Zaradi zelo razgibanega železarstva je bilo v Kamni gorici pred 150 leti in tudi pozneje več kot 900 prebivalcev. Vas je imela 72 hišnih števil. Vse hiše so bile eno- nadstropne, nekatere pa celo dvonadstropne. Ze primerjava hiš in števila prebivalcev nam pove, da je v vsaki hiši živelo povprečno po 13 ljudi. Če upoštevamo, da so bile to hiše z debelimi zidovi, velikimi vežami in drugimi po- stranskimi prostori, potem nam mora biti jasno, da je bil bivalni prostor zelo utes- njen.

Gospodar hiše je navadno imel sobo (imenovali so jo spodnja hiša) in kamro; v teh prostorih je živela vsa go- spodarjeva družina. Razen tega so bile v prvem nad- stopju še tri do štiri sobe — kamre — in v vsaki od teh je živela po ena družina. Hi- še, ki so bile nekoliko višje zgrajene, pa so imele še zgo- raj, danes bi rekli na pod- strešju, nekaj lesenih kamer, v katerih so prav tako živeli družine. Vsi ti prostori — raz- ven spodnjih in zgornjih hiš, v katerih so bile peči, da so v njih kuhali — so bile zelo

hladne in zato so ljudje samo spali v njih. Kuhinj v današ- njem pomenu besede tokrat niso poznali. Imeli so krušne peči, v katerih so kuhali in pekli kruh. V eni peči sta običajno kuhali po dve dru- žini, ki sta posebno pozimi tudi jedli v skupnem prostoru, saj v kamrah ni bilo peči in je bilo zato zelo mrzlo.

Hrano so kuhali v posebnih litoželeznih loncih, ki so jih z burkljami postavljali v peč na kozice ali v bližino ognja. Burklje so posebno orodje, nekakšno železno natičalo, nasajeno na lesenem drogu; z njimi so posodo prestavljali in postavljali ob ogenj, saj z rokami to ni bilo mogoče, kere so bili lonci vroči in bi se opekli.

Največ pa so v tistih časih kuhali kar v vigenjcih, kjer so tudi jedli. Razumljivo je, da je bila hrana posuta z drobtin prahu in oglja. Osnov- na hrana takat je bila: koro- ruzn; in ajdovj žganci z mie- kom, zelje, krompir, kaša, jesprenj, fižol in kruh.

Kruh so pekli doma. V po- sebni mizi menirgi so kruh zamesili, potem pa v pečeh pekli. To delo so običajno

opravljali v sobotah. Zene so zamesile od štirih do pet hle- bov, odvisno pač od števila družine, hleboj pa so bili tež- ki tudi 3 do 4 kg. V tistih časih, ki se jih še sam spom- injam, pa tudi prej, so žene, ki so tudi kovalje, nosile majhne otroke v zibelkah kar s seboj v vigenjce. Na me- hovih, ki so s pomočjo vod- nih koles dovajali ognju po- treben zrak, so imele posebne vzmeti, na katere so priveza- le zibelko. Ta pa je skladno z mehonom enakomerno zibala in uspravala otroka. Takšno je bilo življenje v Kamni gorici in Kropi še pred 70 leti.

Kljub težkim delovnim po- gojem so nekateri žebjarji delali tudi po 50 in celo 60 let, dokle: niso popolnoma obnemogli. Mnogo moških in žensk, ki so se izčrpali v vi- genjcih, je moralo na stara leta prosjačiti — če so bili za to seveda sploh še spo- sobni — da so se preživeli. To velja predvsem za tiste, ki niso imeli svojcev. Spom- injam se Jožefa Dobre iz Kroke, ki je pri svojih osem- desetih letih še vedno kovala žebelje. Kdor pa bi rad danes videl, kako so včasih kovali

žebelje, naj v Kropi poišče upokojenega žebjarja Danie- la Solarja, ki mu bo to v še ohranjenem vigenjcu z ve- seljem pokazal.

Po pripovedovanju starih ljudi pa se celo spominjam, da so začetniki železarstva stanovali kar po votlinah, ki so še danes ohranjene in kjer so v kasnejših časih večkrat dobili svoje zavetišče cigani.

IZDELOVALI SO NEKAJ STO VRST ŽEBLJEV

V tistih časih so v Kamni gorici, Kropi in v Zelenikih izdelovali nekaj sto vrst žeb- ljev. Po spominu jih bom naštel samo nekaj: kamelarji, klopniki, na dva pera, stre- harji, zidniki, planinarji, ta okrogli, kladuca (manjša za rudnike, večja za pritrjevanje železniških tirov) itd. Najdaljši žebelj je bil dolg 1,80 m in so ga uporabljali pri gradnji jezov, »šifnegelne« —

ladijske žebelje — pa so iz- delovali za gradnjo ladij.

Se pred sto leti in tudi poz- neje so imeli v Kamni gorici čez 30 močnih konj, ki so z vozovi ali brez njih prevažali in prenašali žebelje. Vse žeb- lje so dali v barilje; to so posebni sodi, izdelani po na- ročilu v različnih velikostih. Vsak konj je nosil po dve barilji po 170 funtov žebeljev. Pot je trajal 14 dni. Mnogo žebeljev pa so vozili z vozovi skozi Ljubljano v razne kraje Slovenije. Na Gorenjskem je bilo mnogo prekupčevalcev žebeljev, imenovanih kramar- ji. Ti so žebelje odkupovali od kamnogiških in kroparskih veljakov — gospodarjev in jih potem prodajali po svetu. Žebelje so vse do druge sve- tovine vojne prodajali v Kro- pi in v Kamni gorici tudi po hišah.

Jože Varl (Naprej prihodnjic)

Obiščite v Celovcu
ESPRESSO-CAFE ROSSIELLO
Villach — Celovec, Hauptplatz 19
Prodaja čokolade, slaščic in žganih pijač

Zlata igra narave

Nedavno so izkopali v čukutskem rudniku Tundra nekaj kep samorodnega zlata, od katerih ima ena kepa obliko peterokrake zvezde, tehta pa 60 gramov. V rud- nikih zlata na področju Kolime pa so izkopali več kot pol kilograma težko kepo zlata, ki ima podobo zebra, evropskega bizona.

Na lanski razstavi zlata in dragega kamenja v Mo- skvi je bilo med drugim razstavljenih 120 kep nenava- dnih oblik. Ena od večjih kep zlata se imenuje veliki trikotnik in tehta 36 kilogramov. Izkopali so ga leta 1842 na Uralu. Kepa konjska glava tehta 14 kilogramov in podobno.

Ponoreli možgani

Toda ne človeški. V španskem mestu Bilbao so namreč kupili za svojo telefonsko centralo električne možgane. Z njimi so sestavili tudi telefonski imenik. Iz neznanih vzrokov pa so elektronski možgani pono- rili in pomešali vse telefonske številke. Na pomoč so morali prisikočiti običajni človeški možgani, da so ure- dili zmešnjavo števil.

Titanic bodo dvignili

V Londonu so objavili načrt, da bodo začeli dvignati ladjo Titanic z morskoga dna. Titanic se je potopil pred 56 leti, ko je zadel ob ledeno goro. Najprej bo seveda treba natančno določiti, kje ladja leži. Domne- vajo, da leži Titanic južno od Nove Fundlandije v glo- bini 4800 metrov. Titanic naj bi dvignili tako, da bi na razbitine pritrčili balone, ki bi vse skupaj dvignili na površino.

Kot je znano, je Titanic na svoji prvi vožnji v noči od 14. na 15. aprila leta 1912 zadel na ledeno goro in se je nekaj ur nato potopil. Od 2224 potnikov jih je pri tem 1513 utonilo.

Nekaj statistike

Preden statistika uredi številke, pač preteče nekaj časa. Tako so sedaj šele znani nekateri podatki za leto 1966. Tega leta je bila najbogatejša država na svetu Kuwait, najrevnejša pa Indija. Največ filmov so na- redili na Japonskem. Največ cigaret pa so pokadili Amerikanci, nato jim slede Rusi, Japonci, Nemci in Francozi.

Posledice pretiranega sončenja

Opozorilo naj bi veljalo za vse, ki se poleti ali pozimi radi sončijo, dokler ni njihova koža čokoladne barve. Ne- ki ameriški dermatolog opo- zarja vsa mlada dekleta, ki izkoriščajo vsako priložnost za sončenje, da bodo imela pri štiridesetih letih kožo kot kak star mornar. Posledice pretiranega sončenja so pre- cej hude. Koža je manj prož- na, odebeli se, pojavijo pa se rumene in rjavkaste pege.

Nenavadna očala

Za letošnjo zimsko smu- čarsko sezono so iznašli spet nekaj novega. Smučar bo lahko nosil očala, ki bodo v sencji prozorna, na soncu pa bodo stekla potemnela in tako zavarovala oči.

Učinkovito sredstvo

Policija v brazilskem mestu Sao Paulu ima velike težave z vozniki, ki parkirajo svoja vozila na prepove- danih mestih. Denarne kazni niso zalegle, zato so sedaj kratkoma začeli izpuščati zrak iz vseh štirih zračnic napačno parkiranih avtomobilov.

— Oh, ti si! Kaj nisi rekla, da se ne boš nikoli več vrnila?

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Domovina

III. DEL 173

— Pfu! Gesindel!

— Pakaseh!

S takimi kriki so se pognali iz vlakov proti češkemu Sokolom, ki so samo naglo zaprli vagona, ne da bi odgovorili na njihove pozvke. Sam je videl Ceninjo, ki jo je njegov prijatelj Zato pa množica na jeseniški posaji ni ostala sama in zgodilo se je, da pa morali vsi turnerji, kolikor jih je bilo, na turnerskem vlak u- nabegniti in nato počakati na svoj vlak na nekem polju izven selja. Čehi so se obnašali kakor sosedski pesni in res so potem nekateri časniki pisali z občudovanjem, ker so z njim prežirov sprejeli turnersko izzivanje.

— Češke gospodične so ravnodušno obsele pljunke nemških kavalarjev ... Nemški kulturosovc so pa rekli, da je to, kar znanj ... Upamo, da so Čehi vajeni nemške hipokritičnosti in da tega zla vrlim Gorenjcem ne bodo štele v zlo.

Tako so pisali tiste dni kranjski časnikar, ki je hotel napisati o tem in mu zagotavljal, da jesenski turnerji niso položili orožja in da bodo prepredili ustanovitve turnerskega Sokola. Omenil je tudi nekoga visokošolca, nekoga Pretmaja, ki se je prav spominja. Ta naj bi bil ... obudnik in nosilec protinacionalne boja. Zato so hoteli našino obratovati z njim, a so propadli. Turnerji Pflaun in je moral celo zapustiti cesarstvo in se kot nemški vojak vrniti v Nemčijo, v Prusijo. Zadnje njegovo pismo je prejel leta 1914, ko je padel v bojih pri Mazurskih jezerih za svojo domovino. Vse, kar v takrat prd štirinajstimi leti storil, je bilo to, da so natisnili so številko »Jahrzeitunge«, nekakšen nemški letnik, v katerem so se norčevali iz slovanstva, slovenstva ter slovenske in slovanške kul- ture.

To je bil, razumljivo, navaden pesnik. Toda ni še tako dolgo, ko je bral neko drugo knjigo o vindišarjih. Pravzaprav je bila to knjiga, ki je pred dvema letoma zšla v svetlo svetlobo, v Jeni, in ki je poleg pisanja o vindišarjih pisala tudi o turnerjih.

»Kroatien und Slowenen,« pripoveduje o to oberstu Lammu, kakor da bi te knjige, ki je izšla pri Dietrichu, zalažbi v Jeni in zbirki »Verständnis der Völker« in ki sta jo napisala Andrej Milčič in dr. Janes Evangelist Krek, ne poznata. Ta knjiga, ki »pše- činović in dr. Janes Evangelist Krek, ne poznata. Ta knjiga, ki »pše- vse o Slovencih« koma, da kaj pove o slovanstvu in slovanški kulturi in umetnosti.

»Selbstverständlich,« pritrli oberst Lamm kakor avtomat. Ta

knjiga je v cesarstvu prepovedana, ga opozori, kakor da bi je oberst Freising ne smel brati. Takoj po izidu je bila zaplenjena, vendar je prišla v roke prav temu Cankarju, po katerem povprašuje, in ga ogorčila. »Lesen Sie, bitte,« pomoli predenj list papirja, pripetega na iztrgani potiskani list, na katerem je natisnato ime Ivana Cankarja in naslov POZABLJENE ROKAVICE. »Das ist slowenisch und das ist deutsch,« pokaže, ne da bi za nianso spremenil svoj glas, na prevod, ki ga je oskrbel sam, ne zaradi ljubezni do Cankarjevega p-sateljevanja, marveč zaradi zbiranja vsestranskih podatkov o tem človeku, ki je cesarstvu mnogo bolj nevaren kakor slovenski politiki.

Pisatelj si so za obstoječo državno oblast nevarnejši, ker pou- stvarjajo življenje in ker njihove ideje rastejo iz življenja, kakršno je, in ne iz spremenljivih, trenutnemu položaju, prilagajajočih se, naj- večkrat že v samem začetku neživih idej, s kakršnimi se postav- ljaajo pred ljudstvo in nad ljudstvo različni politični voditelji, ki se spreminjajo kakor vreme, čeprav mislijo, da črpaajo svoje ideje iz ljudstva in pri izpovedovanju svojih idej in političnih zahtev zairju- jejo, da govore iz svojega ljudstva in da se naslanjajo nanj.

V resnici pa je samo zadnje resnično: Naslanjajo se!

Ce pa se kdo naslanja na drugega, dela temu silo!

Naslanjanje ni nič drugega kakor nasilje, ki ga tišči, ki na nekom sloni, ne čuti.

Zato pisatelj vselej ne morejo biti zadovoljni s politiki in so najpogosteje v sporu z njimi. Čeprav politiki mislijo in razglašajo svojo voljo kot voljo ljudstva in se imajo za najbolj razgledane in prodorne v bit svojih ljudstev, pri sebi skoro vselej prav boleče občutijo, da lažejo samemu sebi, če menijo, da je politika nad umet- nostjo ali celo poklicna, da vodi umetnost in da zato umetnost za narod ni tako pomembna kakor politika.

Toda umetnost je sree, je čut, ki ne more lagati, da je zlo dobro in da je dobro zlo. Naj oberst Freising prebere samo tele stavke pisateljeve kritike o Krekovem pisanju o Slovencih:

O POMEMBOSTI TE KNJIGE, O NJENI VREDNOSTI TER O DUHU, V KATEREM JE PISANA, BODO NAJBREŽ SODILI DRUGI LJUDEJE. JAZ BI RAD POVEDAL LE NEKAJ, KAR TEM DRUGIM LJUDEM MORDA NE BO PRIŠLO KOJ NA MISEL. NEKOLIKO (A NE PREVEČ) NAS JE TAKIH, KI KLJUB VOJNI IN DRUGIM NADLOGAM SE ZMIROM BOLJ CENIMO MALO- VRENDE MALENKOSTI, LIŠP, LUKSUS IN SPOMLADANSKO CVETJE, NEGO NAJTEHNEJE VSAKDANJOSTI, PODOBNI SMO TISTEMU GORENJSKEMU DEKLETU, KI JE NAJPREJ HI- TELO REŠIT SVOJE NAGELNE, KO JE GORELA HIŠA.

Najdragoceneje, kar človek ima, je lepota, ki jo ljubi. Ta lju- bezen šele napravlja človeka za človeka. Ljubezen pa je v človeku. Je srce človeka. Kjer ni srca, njegove prizadejosti, ni žive lepote, ni življenja. Zatri v ljudstvu lepoto žive besede, pa boš ljudstvo ubil. Samo beseda ga izraža. Samo umetnost ga izpoveduje.

KNJIGO NAPISATI SE PRAVI, ŽIVO BITJE USTVARITI.

Tako meni tale Cankar, po katerem ga oberst Freising povpra- šuje, kaže, oberst Lamm nemški prevod teh besed. Politik Krek,

Dolgih sedem let spanja

Pašni odbori zahtevajo več pravic

Niti po sedmih letih ni opravljena razmejitev med pašniki in gozdovi — Če bi kmetje lahko štrajkali, potem bi najprej zaradi planin — Kaj pravijo kmetje, kmetijske zadruge in GG Bled?

Pred osmimi leti je svet za kmetijstvo in gozdarstvo okrajnega ljudskega odbora Kranj izdal poročilo o razmejitvi pašnega in gozdnega gospodarstva na Pokljuki, Mežakliji, Krmni in severnih bohinjskih planinah. Ciklostirano poročilo obsega 100 strani, v njem pa je objavljenih več tisoč števil. Že 1959. leta je okrajni ljudski odbor sprejel sklep o razmejitvi pašnega in gozdnega gospodarstva. Občinski ljudski odbori so nato drug za drugim sprejeli odločbe o dodelitvi pašnikov kmetijskim zadrugam. Zaradi zanimivosti navajam eno takih odločb:

»Na podlagi 16. člena zakona o upravljanju in gospodarjenju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti izdaja občinski ljudski odbor Jesenice z dne 31. I. 1961. leta naslednjo odločbo:

Planine (navajajo se vse planine na tem območju) se dodelijo v uporabo KZ Zirovnica. KZ mora z dodeljenim premoženjem racionalno gospodariti. V ta namen mora ustrezno organizirati pašne interese iz vasi Selo, Zabrznica, Breznica, Dosloviče, Smokuč in Rodine.

Predpisati mora poslovnik za poslovanje pašnih interesov in pravilnik o skupni paši do začetka pašne sezone 1961. leta.

Pašna zmogljivost, doba paše po posameznih pašnikih in planinah, vrsta in kategorije posameznih vrst živine morajo biti določene v pravilniku o skupni paši.

Po pravnomočnosti te odločbe se vnesejo podatki teh skupnih pašnikov in planin v register skupnih pašnikov, zemljiško knjižno sodišče v Radovljici pa vpiše v zemljiški knjigi pravico uporabe v korist KZ Zirovnica ...»

Omenil sem že, da so popolnoma enake odločbe sprejele tudi druge občine, samo imena planin in pašnikov so druga.

Od tistih časov, ko so občinski možje glasovali za predmetne odločbe, smo se že postarali. Tudi papirji so orumeneli. Pa se po tolikih letih vprašajmo: katera kmetijska zadruga ima predpisan poslovnik za poslovanje pašnih interesov? Katera zadruga ima pravilnik o skupni paši? Koliko imamo na Gorenjskem planinskih oziroma gozdnih pašnikov, ki so v zemljiški knjigi na sodišču vpisani kot last zadruge? Koliko imamo

pašnikov s točno razmejitvijo med posestjo gozdnih gospodarstev in kmetijskimi zadrugami? Ali imamo obeležene meje skupnih pašnikov?

Povprašal sem več prizadetih gospodarskih organizacij na Gorenjskem, žal pa so odločbe občinskih skupščin izpred sedmih let doslej ostale samo na papirju. Od tod izvirajo spori, ki so čisto boleči. Če bi pašni interesi lahko štrajkali kot delavci, bi to že zdavnaj storili. Tako pa se jezijo od ene do druge pašne sezone. Kadar rešujemo nekatera vprašanja s področja kmetijstva, smo res polževo počasni.

Kaj pravijo pašni upravitelci o pašnikih?

MOJSTRANA: PLANINSKI PAŠNIKI PROPADAJO

V Mojstrani sem se sestel z nekaterimi člani pašnega odbora Dovje-Mojstrana. Miha Ancel je povedal, da je že 1803. leta država od freisinsških škofov prevzela pašnike in gozdove. Od takrat je s skupno zemljo gospodarila zemljiška skupnost. Srenjske pravice so delili 1878. leta.

Planinski pašniki in staje propadajo. Na Rožci je bila pred vojno staja za 100 krav, dve sobi in kuhinja za pastirja in kmete. Nemci so 1945. leta stajo zažgali, nove niso več zidali. Po vojni se na tej planini še vedno pase do 100 glav živine.

Kmet Janez Jakelj je izjavil: »Pri nas se veliko govori in piše o samoupravljanju. Zakaj pašni odbori ne upravljajo s pašniki? Ali nam družba ne zaupa?«

Zdravko Hlebanja, kmet iz Mojstrane: »Na pašniku na Belem polju pri Hrušici smo 1952. leta sezidali hlev za 80 glav živine. Takrat smo na pašniku posekali les in z denarjem, ki smo ga dobili za les, financirali zidavo hleva. Vladalo je pametno načelo, naj se denar vrne tja, odkoder je vzet. Danes pa nam to pravico oporekajo ...«

Jože Pezdrlnik, predsednik pašnega odbora: »Če bi kmetje imeli intenzivno gnojilno pašnike v dolini, bi to vsakega kmeta stalo okrog 600.000 S din. To pa ne zmoremo, zato moramo še vedno rešitev iskati v paši govedi na planinskih in ravninskih pašnikih. Pred vojno smo na pašnikih sekali les in s tem denarjem vzdrževali planine. Zakaj danes ni tako?«

Franc Potočnik z Dovjega: »Planinski pašniki zaraščajo. Če ne bomo čistili planin, bomo v desetih letih brez pašnikov.«

HRSUČICA: S PAŠNIKI NAJ UPRAVLJA KRAJEVNA SKUPNOST

Berti Brun, republiški poslanec in predsednik sveta krajevnih skupnosti: »To vprašanje je res neurejeno. Krajevne skupnosti Hrušica, Planina pod Golico in Dovje-Mojstrana so o tem vprašanju že dvakrat razpravljale na skupnem sestanku. Enotni smo v zahtevi, naj bi krajevna skupnost prevzela pašnike, pašni odbori pa naj bi se ustanovili pri krajevni skupnosti. Zaradi obilice drugega dela kmetijske zadruge ne mislijo na delo pašnih odborov. Pašni odbori sploh nikomur ne odgovarjajo za svoje delo ...«

Po vojni smo na Hrušičanski planini sezidali lepo stajo za pastirja in 50 govedi. Pri zidavi so pomagali domačini. Ali je to prav, da smo delali stajo, danes pa pri njej nimamo kaj govoriti, imamo pa pravico gledati, kako staja propada. Stajo bi izkoristili za planinski turizem in rekreacijo domačinov.«

Albin Zemlja, predsednik pašnega odbora v Zirovnici: »Les na pašnikih je bil vedno last srenje. Včasih smo čistili pašnike, z denarjem za prodani les pa smo vzdrževali hlev in prostor za pastirja, vodovod, ograjo in poti. Tudi v Zirovnici se zavzemamo za večje pravice pašnih odborov, podobno kot na Hrušici.«

DOBRI STARI ČASI

V Radovljici niso bili preveč razpoloženi, da bi se pogovarjali o tem. To pa zato, ker kmetje direktorja zadruge večkrat vabijo na sestanke, kjer mora poslušati očitke pašnih interesov glede vzdrževanja pašnikov.

»Včasih je bilo lažje,« je dejal tovariš Černe, direktor KZ Jelovica, »Kmetijska zadruga Rateče je na primer 1953. leta imela 900.000 din čistega dohodka. Kranjska gora isto leto prek štiri milijone dinarjev. Dohodek so imeli pri odkupu lesa od kmetov, imeli so tudi lastne zadrugne žage. Če vemo, kakšna je bila vrednost dinarja 1953. leta, potem lahko ocenimo visoko rentabilnost

tedanjih zadrug. S tem denarjem so kupovali stroje za skupno uporabo, vzdrževali pa so tudi pašnike. Kasneje je gospodarjenje z gozdovi prevzelo gozdno gospodarstvo, LIP pa predelavo lesa. Zadrugam je bil odvzet vir dohodka. Sicer pa kmetje ne bi smeli trditi, da KZ Jelovica ni ničesar storila za vzdrževanje pašnikov in planšarskih objektov. Samo ograja okrog pašnika na Korenskem sedlu nas je 1962. leta stala 1.200.000 S din. To ograjo vzdržuje zadruga, denar pa gre od osebnih dohodkov delavcev zadruge. Predlanski smo pomagali obnoviti planšarski objekt na Mojstranski planini, pomagali pa smo tudi Hrušičanski in Zabrški planini.

Spomladi letos smo ugotovili, da ima KZ Jelovica 500 ha gozdov. Na gozdnih površinah, ki je last zadruge, je letni prirastek okrog tisoč kubičnih metrov lesa, poleg tega pa še na negozdnih površinah okrog 300 m³. Ti gozdovi ne spadajo v območje GG Bled. Za upravljanje z gozdovi bi KZ morala imeti svoj gozdni gospodarski načrt in gozdarsko službo. To se nam ne izplača. Če bi krajevne skupnosti same upravljale s pašniki in gozdovi, ki spadajo k pašnikom, bi morale imeti tudi gozdarsko službo.

KZ Jelovica predlaga, da z gozdovi, s katerimi upravlja zadruga, še naprej gospodarijo gozdno gospodarstvo. Leto naj bi zadrugi plačalo odškodnino za posekan les. Zadruga računa, da bo za ta les dobila vsaj po 3000 S din od kubičnega metra. Ker je na gozdnih in negozdnih površinah KZ Jelovica letni prirastek 1300 m³ lesa, naj bi GG Bled letno plačal zadrugi 3.900.000 S din. S tem denarjem bi zadruga lahko opravljala najnujnejša vzdrževalna dela na planinskih pašnikih in planšarskih objektih: Ureditve pašnikov potrebuje močno strokovno službo, ki jo krajevne skupnosti ne morejo zagotoviti.«

KZ BLEDE: NI RAZMEJITVE MED PAŠNIKI IN GOZDOVI

V kmetijski zadrugi Bled so mi povedali, da se na vseh planinah KZ Bled letno pase okrog 770 glav govedi, 30 konj in 700 ovac. Nekateri planinske pašnike gnojijo. Vzdrževanje potov, planšarskih objektov, čiščenje in gnojenje pašnikov je precej draga zadeva, kmetje pa nočejo ničesar prispevati. Letos so popravljali staje na Ribenski in Belski planini ter Repečnikovem rovtu. Dohodke s planin evidentirajo, denar pa se namensko vrača na planinske pašnike. Pastirji so čez leto v delovnem razmerju pri zadrugi in so socialno zavarovani. V Blejski zadrugi so poštenj. Dohodek s planin ne prikazujejo kot dohodek podjetja,

ker kolektiv za ta dohodek ni ničesar prispeval.

Na Bledu pravijo: »Pašni upravičenci so v preteklosti vedno plačevali prispevek za pašnike, določili so delovne obveznosti, samo po vojni so te obveznosti odpadle. Nikoli ni bila opravljena razmejitev med pašniki in gozdovi, med zemljo lasti GG Bled in kmetijskimi zadrugami. GG naj del sredstev nameni za ureditev pašnikov.«

Pašnike moramo negovati. Plemenska živina, ki je na paši v planini, se lepše razvija kot v hlevu. Takšna živina je povsod več cenjena.«

GOZDNO GOSPODARSTVO ODGOVARJA

Ing. Čuk mi je pokazal zakon o gozdovih. Tam lahko beremo: »Prepovedano je puštošenje in krčenje gozdov, gola sečnja, ki ni v gozdno gospodarskem načrtu, sečnja redkih vrst drevja, zasekovanje debel, paša živine in prašičev ...«

Gozdarji kažejo na zakon o gozdovih, kmetje pa zatrjujejo, da ta zakon ni v skladu z drugimi zakoni. Predvsem mislijo na Zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti. Četrty člen tega zakona pravi: »Premoženje bivših agrarnih skupnosti, ki ni obseženo v drugem in tretjem členu tega zakona (pašniki, košenice, senožeti, ledine, planine, gozdnati pašniki in nekultivirana zemljišča ter poslopja in naprave na teh zemljiščih kakor tudi pravice do paše in druge s pašo zvezane pravice bivših agrarnih skupnosti na tujem svetu) se praviloma uporabi za ureditev skupnih pašnikov ...«

V devetem členu piše: »Skupni pašnik obsega pašnike, košenice, senožeti, ledine, planine, gozdnate pašnike in nekultivirana zemljišča bivše agrarne skupnosti na določenem območju ter poslopja in naprave na teh zemljiščih.«

V skupni pašnik se lahko vključijo tudi posamezna gozdna zemljišča, za katera je gospodarsko bolj smotno, da se spremenijo v pašnik. In manjša gozdna zemljišča sredi skupnega pašnika, ki so skupnemu pašniku nujno potrebna ...»

Tako zakon o gozdovih kot zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti sta bila objavljena v Uradnem listu 1965. leta. Prvi zakon pravi, da paša v gozdovih ni dovoljena, drugi pa omenja tako planinske kot gozdne pašnike.

Ing. Čuk je nadalje dejal: »Na občini se vsako leto do-

govorimo, kje se živina lahko pase, da se ne bi pasla tam, kjer pogozdujemo. Živina se pase z manj reda in odgovornosti kot pred vojno. Zaradi tega bo GG ogradil vse gozdne površine, kjer bomo sadili sadike gozdnih drevov, ja čeprav nas stane ograža toliko kot pogozditev. Letno pogozdimo okrog 100 ha, oziroma 500.000 sadik. Naravno pomlajevanje je onemogočeno povsod, kjer se pasejo krave.»

Tov. Tolar, direktor GG Bled, pa je pripomnil: »Ni kjer po Evropi se krave ne pasejo tako kot pri nas. Po celi Pckljuki najdete živino brez pastirja...«

O predlogu KZ Jelovica pa na GG pravijo: »Prej se je na zadruga borila za gozdove, zdaj pa nam jih vsiljuje nazaj. Le kaj mislijo v Radovljici?«

Naj končam s splošno ugotovitvijo: Razmejitve med pašniki in gozdovi ni opravljena po sedmih letih. Nobena zadruga ni predpisala dolžnosti in pravice pašnih odborov. Nihče ne ve, kje se neha pašnik in začne gozd. Planšarski objekti pripada jo, čeprav smo jih po vojni z veliko težavo obnovili.

Resnično smo za nekatere kmečke probleme počasni, prepočasni. Prav ima kmet, da se jezi. Na birokracijo, mislim!

Opomba: Pravkar smo zvedeli, da GG Bled in KZ Jelovica te dni urejata nekatere medsebojne odnose, posebno vprašanje gospodarjenja z gozdovi, ki so last KZ Jelovica. GG Bled je sporočilo, da se njim ne splača gospodariti z gozdovi, ki so last KZ Jelovica in naj zato zadruga sama organizira gozdarsko službo. V resnici je to odsev nekaterih neurejenih medsebojnih odnosov.

J. Vidic

Razumeli so jih

Odbor krajevne organizacije ZVVI terena Sava-Podmežaklja stalno skrbi za svoje člane. Velika večina so starejši in onemogli. Zlasti jim odbor skuša lajšati tegobe ter jim od časa do časa pripraviti vsaj malo radosti v njihovi jeseni življenja.

Za tako dejavnost pa so potrebna tudi finančna sredstva. Ker je znesek članarine sila skromen, se je odbor obrnil na podjetja in privatne obrtnike na svojem terenu in jih prosil za pomoč. Člani odbora so se osebno oglasili pri posameznikih. Pri večini so našli razumevanje in tako zbrali potrebna sredstva, da so mogli izpolniti letni program dela. Zeljo, da bi popeljali svoje člane na ogled važnejših krajev iz naše NOB, da bi žene in starši obiskali kraje, kjer so se borili in umirali tudi njih možje in sinovi, so izpolnili z izredno uspešnim izletom.

Peljali so se z Jesenic z avtobusom in se najprej ustavili na Urhu pri Ljubljani, kjer so si ogledali zloglasno belogardiščno mučilnico, cerkev-muzej, spomenik in okolico, kar vse je napravilo na prisotne globok vtis. Od tam so se peljali na Turjak. Tam je uslužbenec zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane temeljito razlagal pestro in zanimivo zgodovino turjaškega gradu, njegovih lastnikov v preteklih stoletjih, veličino in krutost borb za časa NOB. Seznanil jih je tudi z namenom in prizadevanjem zavoda za restavriranje tega objekta.

Izredno zadovoljni so prispeli v Kočevje, kjer so si ogledali tamkajšnje zanimivosti, predvsem spomenik NOB in s posebnim zanimanjem muzej v znanem Šškovem domu. Nadaljevali so

pot v Kočevski Rog, obiskali in ogledali so še objekte Baže 20.

V Dolenjskih Toplicah so imeli krajši postanek za odih in osvežitev v kopelih, nato so si ogledali še našo dolensko metropolo Novo mesto in nazadnje še znameniti Otočec.

Večina članov je prvokrat videla te kraje, zato je bilo navdušenje in zadovoljstvo izredno. Vrnili so se polni lepih in nepozabnih vtisov ter hvaležni vsem, ki so jim omogočili izlet.

18 bolnih članov se zaradi bolezni ni moglo udeležiti tega izleta. Vse te so člani odbora obiskali na domovih in jim ob priliki občinskega praznika izročili skromna darila.

Hudo bolne večkrat obiščejo in se jih spomnijo ob njihovih visokih jubilejih. Pred kratkim sta dopolnili 80 let starosti članici Klemencova in Mavričeva in sta bili prijetno presenečeni nad pozornostjo, ki jima je bila izkazana.

Pri vsem tem ne gre toliko za tisto, kar se nekomu podari. Zavest, da ljudje, ki so v težki preteklosti največ žrtvovali in so danes izčrpani, bolni in brez svojcev, niso pozabljeni — je najlepša nagrada tistim, ki jim kakorkoli pomagajo.

Odbor KO ZVVI čuti dolžnost, da se javno in iskreno zahvali vsem podjetjem, ustanovam in posameznikom, ki so po svojih močeh prispevali k boljšemu počutju najbolj prizadetih. Zeli pa v bodoče tudi več razumevanja finančno močnejših v prepričanju, da so tudi v njihovih kolektivih ljudje, ki bi jim bilo ob branju teh vrstic toplo pri srcu. P. Prešeren

Prizadevajo si, da bi bil dom dr. Franceta Berglja udobnejši

V domu Franceta Berglja na Jesenicah si prizadevajo, da bi se oskrbovanci, ki so se odločili tu preživeti zadnja leta svojega življenja, kar najbolje počutili. Zgradba, ki je zgrajena dve leti pred zadnjo vojno, pa čeprav je velika, ne ustreza več potrebam, saj sedaj v njem prebiva že okoli 120 mož in žena, ki so na stara leta potrebni nege in oskrbe. Zato si vodstvo zavoda in skupščina občine na Jesenicah prizadevajo, da bi zgradbo preuredili.

B. Blenkus

Krvodajalska akcija
v radovljiški občini

Manjka še 500 krvodajalcev

Najbogatejši so najrevnejši, največji so najmanjši. Vem, da tako čudne trditve nihče ne razume, zato naslednje pojasnilo: Občinski odbor rdečega križa je prek sindikalnih podružnic zbiral prijave za krvodajalce. In kakšen je odmev na to humano akcijo? Iz GG Bled, LIP in Vezanine Bled ter podružnice gorenjske kreditne banke v Radovljici ni prispela nobena prijava. LIP se sicer lahko opraviči, da se je prijavilo nekaj krvodajalcev iz obrata v Gorjah. Velika podjetja, veliko denarja in zelo malo ali pa nič razumevanja za to humano akcijo.

Zelo dobro pa so se odrezale sindikalne podružnice Verige, Elana in Plamena. Iz Verige se je prijavilo 110 krvodajalcev, iz Elana 84, Plamena 80, Almire 35, Sukna 25 in 12 uslužbencev občinske uprave. Čudno je tudi, da so zelo redki krvodajalci iz vasi Ljubno, Brezje, Črnive, Mošnje, Zaspa in Podhoma.

Po podatkih, s katerimi razpolaga občinski odbor rdečega križa, sta že vrsto let najboljša Bohinj in Kropa s soslednjimi vasi, samo s to razliko, da je Kropa letos najboljša v radovljiški občini. Pravzaprav so samo v Kropi našli planirano število krvodajalcev. V zadnjih letih opada število krvodajalcev v Gorjah in na Bledu.

Ekipa za odvzem krvi bo delala na Bledu v zdravstvenem domu od 28. do 31. oktobra, v Kropi (za kraje Podnart, Lancovo, Sr. Dobrava, Kamna Gorica in Kropa) 4. novembra in 5. novembra v Bohinjski Bistrici za vasi na tem območju.

Na Bledu bo odvzem krvi za krvodajalce od Gorij do Brezij in Begunj. V Bohinju je prijavljenih krvodajalcev za en dan preveč, za dva dni pa premalo. Zato bodo 29. oktobra en avtobus krvodajalcev iz Bohinja pripeljali na Bled.

Po planu naj bi bilo v radovljiški občini 1200 krvodajalcev, toda do četrtka, ko to pišem, se je prijavilo samo 700 krvodajalcev, tako da jih je znatno manj, kot je bilo planirano. Sicer pa je še vedno čas za prijavo in upamo, da jih bo več kot 700. J. Vidic

Pašni odbor Dovje-Mojstrana zahteva večje samoupravne pravice

Foto: J. Vidic

Na športnem dnevu

Toplo jesensko sonce nas je zvyabilo v naravo. S tovarišci in ostalimi razredi smo se odpravili na Osovnik.

Ob pol osmih smo odšli iz pred šole.

Počasi smo se vzpenjali po gozdnih strminah. Vdihavali smo svež zrak in uživali lepo jeseni. Listje na drevju je rumenelo in marsikdo je na tleh našel kostanj v bodočem ovoju.

Prispeli smo na kolovozno pot, po kateri pa smo peščili le malo časa. Spet smo bili v gozdu, obdajala so nas visoka drevesa, s svojo čudovito glasbo so nas zabavale gozdne ptice, suho listje nam je šumelo pod nogami. Ko smo se ustavili na najnižji gozdni jasi, nas je jesenski vetrni prijetno pobožal po razgretih čelih, saj smo bili vsi premočeni in utrujeni. Pred nami se je dvigal strm hrib, na katerem

je ponosno stala cerkev. Nekateri so že bili na vrhu, zato smo se hoteli tudi mi potruditi tja gor. Pot je bila strma, trava rosna in drselo nam je. Končno smo se le privlekli na vrh. Utrujeni smo posedli v travo in uživali naravne lepote. Bili smo lačni, zato smo pomalicali. Megla nam je nekoliko kvarila razgled, a vseeno smo videli naše malo mesto, kako ponosno se širi okrog gradu.

Kar prezgodaj nas je zdrnil klic: odhod; Pripravili smo se. Pot navzdol je bila lažja, saj nas je kar samo neslo. Po dveh urah prijetne hoje smo prispeli v mesto.

Bili smo utrujeni, nekoliko so nas bolele noge, a vseeno bi si takih športnih dnevov še želeli.

Anica Hudolin, osn. šola
Peter Kavčič, Sk. Loka

Lojze Zupanc NEMŠČINA

Med narodnoosvobodilno vojno je živel v neki vasi na Gorenjskem star krčmar počasne pameti, Slovenec pa tudi takšen, da ni bil v čast in ponos zavednim Gorenjcem. Če je srečal švabskega vojaka, se je silil in silil, da bi govoril nemško, četudi njegove nemščine noben Svaba ni razumel.

Zgodilo se je, da je v njegovo krčmo prišel švabski žandar. Krčmar ga je brž vprašal: »Wein?« (Vino?)

»Jo, jo, eine Flasche Wein.« (Steklenico vina) je pokimal Svaba.

Krčmar se je obrnil in vzela s police polno zelenko ter jo postavil na mizo pred Nemca. Ta je bil pivski človek, zato pijače ni natočil v kozarec, ampak je kar nagnil zelenko potegnili iz nje. In že se je nakremžil, kajti v steklenici ni bilo vina, ampak kis, ki ga je bil krčmar pomotoma postavil na mizo. Svabski žandar je pograbil zelenko in potisnil grlo v krčmarjeva usta, ki je moral piti, dokler ni vsega kisa izpil.

Tako je bil kaznovan za usodno zmoto.

Potlej je nekega dne otvel svojega starega, bolnega konja in ga gnal h konjaču. Spotoma je srečal švabsko patroljo in vodja patrolje ga je v švabskem narečju vprašal:

»Bochin?« (Wochin? — Kam?)

»Hin bo, hin, ker je že star,« je odgovoril krčmar.

Svaba ga ni razumel, zato je vprašal: »Bos?« Was?

— Kaj?)

»Ej, bos pa ni,« je odvrnil krčmar. »Se vse štiri podkvice ima, le star je in bolan.«

»Du bist a Ezell!« (Du bist ein Esel — Ti si osel) — se je zasmejal Svaba.

Krčmar pa: »Ah, kaj bom neki jezen! Kljuse je staro, zato ga peljem h konjaču, dokler lahko še sam hodi. Mi vsaj erkovine ne bo treba voziti.«

Svabi so se med krohotom napotili dalje, krčmar pa si je mislil:

Nemščina pa zares ni težka, saj sem se kar lepo pogovoril z njimi.

Na povratku s patroljnega obhoda pa so se Svabi zglasili pri krčmarju, da bi popili liter vina. Ko jih je krčmar zagledal, je udaril s petami skupaj, dvignil desnico v švabski pozdrav in — namesto Heil Hitler! — zatulil: »Heuchler Hitler!« (Hinavec Hitler!)

Svabi so ga obrcali, da je komaj še malo živ tri dni razmišljal, da nemščina ni tako lahka, kot si je mislil še pred dobro ura.

Jesenska nedelja

Danes je lep jesenski dan. Toplo sonce pošilja svoje žarke na pokošene travnike.

Nedeljo sem preživela prijetno. Dopoldne sem se učila in pomagala mami pri

Vam v pouk

Človek si želi na luno

Gotovo ste že slišali za astronave, ki jih z raketami izstreljujejo v vesolje. To so pogumni možje, nič manj hrabri od nekdanjih raziskovalcev divjih pragozdov, neustrašni kot je bil Kristof Kolumb, ki je pred skoraj 500 leti odkril Ameriko. V tistih kabinah letajo po brezračnem prostoru visoko nad zemljo in rokujejo s stotero zamotanimi napravami. Vsak napačen gib, ena sama okvara na vesoljski ladji je zanje lahko usodna. In vendar se ne boje. Kljub vsemu tvegajo in postavljajo svoje življenje na kocko. Za kaj?

Odgovor je en sam: Človeštvo želi osvojiti vesolje, želi spoznati nove, neznane svetove, zvezde, velike kot naš planet, in vendar tako oddaljene, da so videti kot drobne kresničke. In ravno astronomi utirajo ljudem pot med zvezde. Na njihovih izkušnjah se znanstveniki uče, saj samo z aparati ne morejo nikdar tako natančno ugotoviti, kako je tam gor, v neznanem, tujem svetu.

Prvi planet, na katerem bodo pristali astronomi, je luna, zemlji najbližje vesoljsko telo. Od nje nas loči 384.000 km praznega prostora, kjer brez posebnih naprav ne more bivali nobeno živo bitje, saj tamka ni zraka. Tudi na sami luni ni življenja, le gole skale in pesek. Čez dan pritiska vročina, sonce razbeli golo skalovje na 100 in več stopinj Celzija, ponoči pa se površje ohladi, temperatura zdrkne daleč pod ledišče. Vendar utegne luna človeku nekoč v bodočnosti še zelo koristiti. Morda se pod površino skrivajo bogata nahajališča rud, ki jih bo človek nekoč v prihodnosti zelo potreboval.

Samo dve najbogatejši deželi na svetu za sedaj lahko pošiljata ljudi in satelite proti mesecu. To sta Sovjetska zveza in Združene države Amerike. Poleti v vesolje so namreč zelo dragi in vsi drugi manjši narodi si takšnih izdatkov ne morejo privoščiti. Oba industrijska velikana tekmujeta med seboj, kdo bo prvi, čigavi astronomi bodo prej pristali na zemljnem satelitu. Za nas pa vse to ni važno. Pomembno je le, da človek osvoji Mesec. Morda se bo to zgodilo prav kmalu, nekateri menijo, da že drugo leto.

delu. Po kosilu smo šli v gozd. Opazovala sem prelepo naravo. Vsak list se je po svoje obarval. V daljavi sem slišala zvonkjanje kravjih zvoncev. Tudi pastirjev vrisk je odmeval v jesensko popoldne. Nabirala sem kostanj. Ob starem hrastu sem našla jurčka. Proti njemu se je plazil črn polž lazar. Gotovo je bil ubogi polž jezen name, ker sem mu vzela večerjo. Pozno popoldne smo se vračali domov. Vse je bilo tiho, le suho listje je šumelo pod nogami. Utrujena, vendar vesela in zadovoljna sem prišla domov, saj sem to jesensko nedeljo videla mnogo lepega.

Mateja Zgajnar, 4. b
razred osnovne šole Matija Valjavec, Preddvor

Šah

Otvoritve

O otvoritvah ste verjetno slišali. Tudi začetnik jo mora vsaj delno poznati, da se mu ne zgodi neprijetno presenečenje, kot se je v tej partiji zgodilo črnemu:

1. e2 — f4	e7 — e5
2. Sb1 — c3	Sb8 — c6
3. Sg1 — f3	Lf8 — c5
4. Sf3 — e5	Sc6 — e5
5. d2 — d4	Lc5 — d4
6. Dd1 — d4	Dd8 — f6
7. Sc3 — b5	Ke8 — d8
8. Dd4 — c5	

Črni se vda, ker se ne more ubraniti vseh groženj.

Prvič na Kališču

Na Kališču je lepa planinska kočica, ki se imenuje Dom kokrškega odreda. Leži pod goro Storžič.

Bilo je lepo, toda hladno nedeljsko jutro. Zbrali smo se s tovarišico Jocif Nežko na čelu pred staro šolo v Preddvoru. Ko smo bili vsi prijavljeni planinci naše šole skupaj, smo krenili na pot proti Kališču. Pot je bila strma, dolga in narporna. Toda hoja po gozdu, ki že dobiva jesensko podobo, je bila prijetna. Steza je bila posuta z odpadlim listjem. Ptički na drevesih so nas pozdravljali s svojim jutranjim žvrgolenjem. Kljub za naše noge dolgi in utrudiljivi hoji smo prišli do kočice. Tu je bil ves trud poplačan. Oh, kako lep je pogled z vrha, na zamegleno Gorenjsko. In kakor da bi megla vedela, da bomo tisti, ki smo prvič tu, prikrajšani za lep razgled, se je razpršila in posijalo je jesensko sonce. Preden smo vstopili v kočico, smo se sezuli in nataknili copate, da ne bi s svojimi težkimi čevlji poškodovali parketa. Ko smo napolnili svoje prazne želodce in se malo odpočili, smo nadaljevali pot čez Zaplato na Jakob, od tu pa proti domu.

Ta planinski izlet mi bo ostal v spominu vse življenje.

Kondi Pižorn, 4a razred osnovne šole Matija Valjavec, Preddvor

Moder odgovor

Da so lisice zvitorepke, to veste, da kradejo kokoši in petelinčke, to je njihova prastara navada. Zajčki v gozdu lisici udejo, naše domače kokoške se ji pa včasih še nastavijo. Tudi sosedova cvergljica je bila ena takih neumnih kokoši. Ko se je lisica proti večeru prikradla na dvorišče, se je še vedno potikala tam okoli, namesto da bi bila z drugimi vred že v kokošnjaku.

Zvečer je rekla modra mama štiri letnemu Mihcu: »Vidiš Mihec, takole se godi neposlušnim živalcam in neubogljivim otrokom. Neubogljive putke nam ukrade lisica, neubogljive otroke pa tepe nadloga.«

Mihec maminega pouka ni prav razumel, zato je modro pripomnil: »Mama, saj je vseeno; če ne bi cvergljice požrla lisica, bi jo pa mi pojedel.«

Darina Konc

Pobirali smo krompir

Zbrali smo se na polju pri Lahovčah. Šli smo pobirat krompir. Postavili smo se v vrsto po dva in dva. Jaz sem nabirala skupaj s svojo prijateljico. Tovarišica je zaplavalala, koliko je kdo nabral. Pričelo je deževati. Stekli smo pod smreke. Nekaj jih je ostalo na njivi. Ko je prenehalo deževati, smo dobili malico.

S prijateljico sva nabrali 32 gajbic krompirja, vsi skupaj pa 394.

Alenka Care, 4. b,
osnovna šola France
Prešeren, Kranj

Nakupovanje je umetnost

Ali morda nakupujete takrat, ko imate polno denarnico — navadno je to po plačilnem dnevu? Če delate tako, potem se vam prav lahko marsikaj zgodi. Kupili boste, kar vam je trenutno všeč, kakšno ceneno blago, na trgu pa polno zelenjave in sadja, ki ga ne boste mogli pojesti v treh dneh, tako da bo propadlo. Ste že kdaj pomislili, da bi bilo dobro imeti manjšo beležnico, kamor bi si zapisovali, kaj morate kupiti na primer v enem letu, v enem mesecu ali tednu. Med dolgoročneje nakupovalne načrte sodi nakup pohištva, počitnice, ozimnica s kurjavo, in če imate šolarje pri hiši, še potrebnost za šolo in obleka za šolarje. Za te večje nakupe je treba izračunati približno mesečno vsoto, pripraviti kuverte in vanje spravljati denar. Tako vas potem ne bo na primer skrbel ozimnica, potem ko ste si poletni privoščili dolge počitnice.

Prav tako je pametno gospodariti tudi »na kratko«. Ko dobite plačo, sedite s sviničnikom k mizi in preračunajte, koliko bo treba dati v kuvertu za hrano, za elektriko, za stanovanje, za razvedrilo in podobno. Denar razdelite po kuvertih in če ob koncu meseca kaj ostane, shranite to v kuvertu z napisom — nepredvideni izdatki ali pa nesite v banko. Če je pri hiši še avto, je potrebna tudi kuverta za bencin. Če je pred koncem meseca prazna, potem pešajte — za zdravje.

Morda bo zakonski tovariš proti takemu gospodarjenju z denarjem in bo zahteval še naprej »jemanje s kupas«, vendar se ne dajte omajati. Sami se boste po nekaj mesecih prepričali, da je vaš

način najboljši.

Kadar govorimo o opravih mimo izložb, je dobro, če si mimogrede zapišemo v beležnico, če bomo videli kaj potrebnega za naš dom. Cena sodi zraven. Tako bomo doma lahko v miru premislili, ali res potrebujemo tisto, kar smo videli v trgovini. Sicer se nam lahko zgodi, da bomo kaj nepremišljenega kupili in nam bo potem žal. Večkrat nas zapelje tudi nizka cena blaga, razne razprodaje in »ugoden nakup«. Največkrat pa je tako blago slabo še preden se »amortizira«. Znan je angleški rek — da ni nihče tako bogat, da bi poceni kupoval. Seveda ima to pravilo tudi izjeme, posebno takrat, ko je treba kupovati na primer obleko za otroke. Otrok, ki potrebuje plašč, hitro raste, zato mu ne bomo kupovali plašča iz najdražjega blaga, pač pa takega, ki bo vzdržal dve leti.

Za dolgo ste si na primer želeli pribor za mešanje raznih solat. Prodajalka vam je pokazala plastičnega in pa kromiranega. Prvi je seveda cenejši, drugi pa je trikrat dražji in trpežnejši. Odločili ste se za plastičnega. Čez teden ste pribor pri mešanju solate že polomili, kar se vam pri kromiranem ne bi moglo zgoditi. Denar ste torej dobesedno vrgli skozi okno. Izkušnja pa je ostala. Spoznali smo pravilo kakovostnega nakupa. Drag predmet kupimo tedaj, kadar smo prepričani, da nam bo s svojo trpežnostjo povrnil vložen denar. Dražje kupujemo klasične kostime, posteljnino, smučarske čevlje, žimnice, kuhinjsko posodo. Cenejše pa naj bodo otroške obleke in čevlji, razna modna blaga in podobno.

Seveda ni vedno najdražje blago tudi najboljšo. Zadnje modne novosti so vedno drage, tako kot prvo sadje, ki tudi vedno ni najboljšo. Pred nakupom se je dobro prej sprehoditi mimo izložb, saj ni v dveh trgovinah ista cena. Najboljše je nakupovanje v začetku tedna. Mirnejši smo pri nakupu in prav tak je tudi prodajalec.

L. Mencinger

Ko se začno pojavljati gube

Naša koža postaja s staranjem celotnega organizma vse manj prožna, postaja bolj suha, na njej so vse pogostejše gube. Navadno se začno prve gube pojavljati okoli tridesetega leta. Zato ni dovolj, če si zjutraj naneseš samo nekaj kreme na obraz in se s tem vsa naša nega za ta dan konča. Zvečer je posebno važno, da kožo očistimo umazanih, ki se je nabrala čez dan. Sicer pa o čiščenju kdaj drugič.

Doma imamo več preprostih sredstev za nego kože, vendar na to večkrat radi pozabimo. — V shrambi imamo olje, surovo mleko, kisló smetano in še kaj drugega. Vse to lahko uporabljamo v boju proti gubam. Enkrat na teden namočimo gazo v olje in jo položimo za nekaj časa na obraz. Če nimate olivnega ali mandeljevega, je dobro tudi jedilno olje. Taka nega je priporočljiva posebno za suhe kože in pa za vse, ki so že praznovalle trideseti rojstni dan.

Dobro je tudi, če si od časa do časa namažete obraz s surovim, to je neprekuhanim mlekom. — Košček vate namočite v mleko in si otrite z njo ves obraz. Se boljša je kislá smetana, posebno za suhe kože. Na očiščen obraz nanesite svežo kisló smetano, počakajte deset minut ter nato umijte obraz z mlačno vodo. Vse skupaj nato še enkrat ponovite. Tako odpravimo majhne, še plitve gubice.

Za odstranitev globljih gub pa poskušajte tole. V topli vodi segrejte 30 gr belega voska in 50 gramov medu. To mešajte toliko časa, dokler se masla ne ohladi. Pred spanjem si s to mešanico namažite obraz in pustite čez noč. Zjutraj izmijte z mlačno vodo. Blazino morate seveda zaščititi z brisačo ali s čim drugim.

Proti gubam je dobra tudi maska iz rahlo stepenih beljakov. Kožo okoli oči ne smemo namazati.

L. Mencinger

Večkrat se sprašujemo, kaj naj bi oblekle h krilu ali kostimu. Stojimo pred omaro in nikakor ne moremo izbrati primerne oblačila. Site smo že puloverjev in rade bi si nadele nekaj, kar bi spremenilo naše skoraj enolično oblačenje. Naše iskano oblačilo so bluze. Na njih lahko menjamo ovratnike, gumbe in manšete in bluzo bo spremenjena, me pa bomo zadovoljne.

Barva in vzorec blaga sta lahko različna. Se zmeraj se pojavljajo črte in kare, ki so prav primerne za športen model. Rožasto blago lahko uporabimo za športni model, nič napak pa ne bomo storile, če bo elegantnega kroja. Paziti moramo na to, da bomo oblekle vzorčasto bluzo le h krilu iz gladkega, enobarvnega blaga.

Kot obleke, čevlje, torbice in podobno, tudi bluze ločimo na športne in elegantne modele. Naša skica nam prikazuje tri različne vrste.

Model, ki ga bomo oblekle ob večerih ali kakšnih elitnih prireditvah, je še vedno popularen z globokim izrezom. Seveda si takega kroja ne more privoščiti vsaka, zato kar korajžno oblecite tako bluzo tiste, ki vam je model všeč in bo pristojal vaši postavi.

Drugi model ni ne tipično športen in ne eleganten, pa je prav tako primeren, da ga nosite v oba namena. Je lahko iz gladkega, rožastega in rahlo črtastega blaga. Tak model je prav primeren za tiste, ki ne zahajajo pogosto na ples in podobne prireditve.

Za vsak dan pa si privoščimo športen model. Ta bo vsaki dobrodošel in v njem se bomo počutile najboljše. V okrasu mo gumbi, lahko pa tudi veržice. Najboljši vzorec za športni model je vsekakor karo in črte.

Torej v modi so prikupni modeli, kakšen bo vaš, pa boste odločile same.

MARTA

Slabo spite?

Če vas muči nespečnost ali pa se ponoči večkrat prebujate, poskušajte najprej odkriti vzrok. Pogosto mislite, da sploh ne veste, čemu naj bi imeli take težave. Morda bo med naslednjimi tudi vaš:

- preveč naporno delo podnevi,
- telesna izčrpanost,
- preveč skrbi,
- močna duševna vznemirjenost (film, knjiga),
- jemanje poživil v večernih urah (kava, čaj, tablete),
- preobilna večerja ali prazen želodec,
- prevročna spalnica ali pretopla odeja,
- preveč hrupa v stanovanju ali hrup s ceste,
- premalo topla odeja,
- preveč svetlobe v sobi,
- premalo gibanja čez dan.

Večina letošnjih jesenskih in zimskih oblek je krojenih iz sive flanelne. Na sliki so tri take obleke, ki jih lahko oblečemo za službo, šolo in za druge priložnosti.

Nesreče tega tedna

V torek, 22. oktobra, zvečer se je z osebnim avtomobilom prevrnil Franc Ajdovec iz Senčurja. Nesreča se je pripetila na cesti četrtega reda med Britofom in Senčurjem, ko je Ajdovec pritisnil na zavore pri srečanju z neznanim vozilom, ki ni zasenčilo luči. Na avtomobilu je za okoli 4000 N din škode.

Na cesti prvega reda pri Podtaboru je v sredo popoldne tovrni avtomobil, ki ga je vozil Stanko Gradlšek iz Zagreba, pretesno prehitel mopedista Milana Pogačnika. Pri tem je tovrnjak zadel ob moped. Pri padcu se je Milan Pogačnik huje ranil.

Na cesti četrtega reda v vasi Pristava je v sredo voznik osebnega avtomobila Rafko Juvan zadel z blatnikom osemletnega Roberta Mravljeta. Otrok je nenadoma skočil iz skupine otrok pred avtomobil. Huje ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Ob sedmi uri zvečer se je v četrtek pripetila na cesti prvega reda pri Podkorenu hujša prometna nesreča. Marjan Meštrovič, ki je vozil avtomobil nemške registracije, je nenadoma zapeljal v levo, avtomobil se je od brega odbil in zletel s serpentinaste ceste v 200 metrov globok prepad. Avtomobil se je razbil, voznik pa je bil huje ranjen. Nesreča naj bi se pripetila, ker je menda voznika zaslepilo neznan vozilo, ki ni zasenčilo luči.

Na cesti prvega reda pri Vrbi je v četrtek zvečer voznik tovornega avtomobila Franc Markelj trčil v stoječi osebni avtomobil, ki ga je upravljal kuvajtski državljani Taher Kemal Saad. Ranjen ni bil nihče, na vozilih pa je za 10.000 N din škode. — L. M.

Peter in Pavel

Dragi Pavel!

(za osebno uporabo)

Saj sem vedem, da iz te Vere ne bo na olimpiadi nič posebnega! Vera Nikoli(ni)č! Če človek malo pozorneje pogleda njen priimek, kar mora priti do takšnega sklepa. Sicer pa morda le ne drži, da ni bilo prav nič. Ona že ve.

Dobila je avtomobil, trisobno stanovanje v Beogradu, spričevalo o končani gimnaziji. Ko so njeni kolegi z vlakom potovali na tekmovanje, se je vozila ona z letalom. Na treninge so jo pošiljali povsod. Nazadnje je bila celo v St. Moritzu. Kaj se ve? Morda pa je užaljena ker je niso poslali na trening v Monte Carlo...

Vsekakor je Nikoli(ni)čeva le nekaj imela. Seveda ne bom zloben in dejal, da tudi zaročni prstan, ki ga je tako lepo zabrisala v olimpijsko travo pred startom...

Ne morem pozabiti filma Sest korakov o naši zlati Veri, ki so ga prikazovali na filmskem festivalu v Kranju. V filmu, ki je dobil nagrado Pierre de Cubertina (najboljši športni film), sem spoznal skromno, požrtvovalno, borbeno športnico, ki je lahko (po filmu) z gled vsem mladim.

To so nas nafarbalil!

Vere ni več. Sedaj imamo novo zvezdo Djudjo Bjedov, skromno, požrtvovalno, borbeno športnico, športnico, ki je lahko za z gled vsem mladim. Verjetno bomo kmalu vse to izvedeli. Izvedeli bomo, da je to športnik, nadčlovek brez napak in slabosti, ki nikoli v življenju ne naredi nič napačnega...

Seveda ne bomo izvedeli o Djurdjici, ki se upre očetu-trenerju, o Djurdjici, ki ima sumljivo pogosto vnetje ušes, da ji ni treba trenirati... To so bokletne besede in ne daj, da bi jih slišalo nepotrebno uho. Bjedova je brez napak. Edini človek pri nas, ki je povsem na mestu. Takšni smo. Ideale hočemo utelesiti v človeku-idolu in gorje, če ta pokaže, da ni res tak, kar od njega zahtevamo. Potem ni kriv tisti, ki je idola ustvarjal in dajal vse mogoče in nemogoče ugodnosti, ga »vzgaljal«. Kriv je tisti, ki ni hotel biti takšen kot smo določili, da naj bi bil oziroma mora biti.

Naša nova zvezda je študent defektologije. Zaradi tega lahko upamo, da vsaj sama ne bo zapadla v defekte. Lahko bi jo celo koristno uporabili. Zdravila naj bi ljudi, ki so »ustvarjali« bivio zvezdo. Morda pa bi se lahko lotila tudi zdravljenja bivše zvezde.

Lepo Te pozdravlja Peter

Loterija

Poročilo o žrebanju srečk 43. kola, ki je bilo 24. 10. 1968

Srečke s končnicami	so zadele N din
40	8
25280	400
59250	400
95800	50
268950	2.000
1	4
51001	404
66821	504
330461	2.004
486731	10.004
42	8
72	8
02232	500
140952	2.000
3493	200
01783	500
64343	400
49933	1.000
14	8
44	10
824	100
39884	1.000
62854	1.000
308024	100.000
5	4
50995	504
73845	504
819245	50.004
66	8
23516	400
79526	1.000
285966	2.038
381606	2.000
881526	2.000
923996	30.000
7	4
34227	404
68167	504
90857	504
98117	404
238987	2.004
28	20
78	10
18158	400
46148	500
619188	2.000
890888	2.000
986778	10.010
919	50
00789	500
09819	400
88939	400
269419	2.000

**ŽIVE
POSTRVI
dobite vedno
v samo-
postrežbi
ŠPECERIJA
BLED
Prešernova
76**

PEKO

TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

24 PEKO NEDITA
29-052 črn ali havana juni 35-42 180,00

25 PEKO NEDITA
29-081 burgund antisivi 35-42 180,00

TOVARNA CIPK, VEZENIN IN ROKAVIC BLED

RAZGLASA
PROSTO
DELOVNO
MESTO

obratnega knjigovodje

Pogoji:

Ekonomska srednja šola in najmanj tri leta prakse na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Stanovanje ni na razpolago.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi sredstev za OD.

Prijave z ustrezno dokumentacijo naj kandidati pošljejo na gornji naslov. Rok za sprejemanje prijav je 10 dni od dneva objave razglasa.

TAKOJ
SPREJMEMO
DVA

kvalificirana steklarja

Ponudbe
pošljite
na upravo

STEKLARSTVO KRANJ

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah po ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 26. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zelene — 9.50 Naš avtopostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Iz opusa skladatelja Matije Bravničarja — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pet srbskih »Gradskih« pesmi Djordja Karaklajića — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vedrem ritmu z velikimi zabavnimi orkestri — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Poje zbor »Jože Hermarko« iz Maribora — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Pravkar prispelo — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Francija Puharja — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V soboto popoldne z napovedovalcem Jernejem Pikljem — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Naše gospodarstvo — 20.15 Minute s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 20.30 Okno v svet — 21.20 Operni koncert — 22.30 Od uverture do scherza — 00.05 Iz slovenske lirike

NEDELJA — 27. oktobra

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Dober dan vam želi Jure Souček — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 12.00 Na današnji dan — 13.15 Vedri zvoki z velikimi orkestri — 13.49 Nedeljska reportaža — 14.05 Nedeljski operni koncert — 14.05 Popoldne ob zabavnih glasbi — 15.30 Humoreska tega tedna — 16.00 Zabavna glasba in šport — 17.30 Radijska igra — 18.28 Godalni kvartet — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zapešimo z orkestri

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne

— 14.35 Minute z ansambлом Sonny Carson — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Z letošnjega festivala v Salzburgu — 17.00 Solza in druge klavirske skladbe — 17.35 Glasbena skrinja — 19.00 Sportni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete — 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske lirike

PONEDELJEK — 28. oktobra

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovednce — 9.10 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov z orkestrom Michel Legrand — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Od julija do decembra — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Nastop zbora Svetozar Markovič iz Novega Sada — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Evgenij Onjegin — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Lidijo Kodrič — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skupni program JRT — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije z orkestrom Percy Faith — 20.30 Svet in mi — 20.40 Glasbena slika iz Španije — 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske lirike

TOREK — 29. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Zabavna glasba — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Poje mezzosopranistka Bogdana Stritar — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Svet tehnike — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Tatjana Gros — 19.25 Pet minut

za EP — 20.00 Radijska igra — 20.55 Dvajset minut z ansambлом George Shearing — 21.15 Deset melodij — deset pevcev — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambli RTV Ljubljana

Drugi program

14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Majhni zabavni ansambli — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na II. programu — 21.20 Pevski Parnas — 21.45 Concertanti na naših odrih — 23.10 S Tater na Florido — 00.05 Iz slovenske lirike

SREDA — 30. oktobra

8.00 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz albuma skladb za mladino — 9.30 Četrtr ure z orkestrom Percy Faith — 9.45 Ženski vokalni kvartet poje pesmi Janeza Kuharja — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Med popularnimi domačimi koncertantnimi deli — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za odlični — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odskočna deska — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 V svetu zunanje politike — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 20.45 Lahka glasba — 21.20 Poslušajmo in primerjajmo — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske lirike

CETRTEK — 31. oktobra

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Iz simfonične in operne glasbe — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Dva odlomka iz opere Veronika Desceniška — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje — 14.25 Opretna melodije — 14.40 Enajsta šola — 14.55 Pet minut za EP — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital pianistke Hilde Horakove — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtekov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu —

18.15 Iz naših studiov — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Ireno Kohont — 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Komorno-glasbeni večer pri skladateljih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočni vrtljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Igramo za vas — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 Veliki valčki — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Majhen koncert lahke glasbe — 21.20 Muzika pod dvornimi lestenci — 22.00 Pasijon po Matevžu — 00.05 Iz slovenske lirike

PETEK — 1. novembra

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.45 Skladbe za mladino — 9.05 Postoj, kdor mimo greš — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Slovenske partizanske in umetne zborovske pesmi — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.15 Dopoldanski koncert lahke simfonične glasbe — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Odlomki iz slovenskih oper — 13.15 Od melodije do melodije — 14.05 Narodne iz slovenskih pokrajin — 15.00 Poročila in reportaže iz spominskih srečanj — 15.20 Dve romantični partituri — 16.40 Clovek vsakdanjosti — 17.05 Vedno lepe melodije v novejših orkestralnih izvodbah — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Od Bacha do Bartoka — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Klavir v ritmu — 20.00 Jugoslovanski zbori pojo — 20.30 Obiski pri velikih orkestrih — 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih — 22.15 Iz sodobne simfonične literature — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z godali

Drugi program

20.05 Radijska igra — 20.50 Glasbena medigra — 21.20 Po zarasli stezici — 22.00 Dunajski slavnostni tedni 1968 — 00.05 Iz slovenske lirike

KINO

Kranj CENTER

26. oktobra amer. barv. VV film DIVJI SAM ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. VV filma DVOBOJ PRI DIABLU ob 22. uri

27. oktobra amer. AMERISKA VESELA PARADA ob 9.30, amer. barv. VV film DVOBOJ PRI DIABLU ob 13. uri, amer. barv. VV film DIVJI SAM ob 15., 17. in 19. uri, premiera angl. barv. filma DR. SYNN ALI STRASILO ob 21. uri

28. oktobra franc. barv. CS film PESEM SVETA ob 16., 18. in 20. uri

29. oktobra franc. barv. CS film PESEM SVETA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

26. oktobra ameriški film AMERISKA VESELA PARADA ob 16. uri, jugosl. barv. film MAKEDONSKA KRVAVA SVATBA ob 18. uri, premiera angl. barv. CS filma OTHELLO ob 20. uri

27. oktobra jugosl. barvni film MAKEDONSKA KRVAVA SVATBA ob 16. uri, amer. barv. film PREKLETA POSEST ob 18. uri, premiera franc. barv. CS filma PESEM SVETA ob 20. uri

28. oktobra amer. barv. VV film DIVJI SAM ob 18. uri, angl. barv. film OTHELLO ob 20. uri

29. oktobra angl. barv. film OTHELLO ob 16. in 19. uri

Stražišče SVOBODA

26. oktobra amer. barv. film PREKLETA POSEST ob 19. uri

Cerkije KRVAVEC

26. oktobra franc. barv. CS film CLOVEK IZ HONGKONGA ob 19.30

27. oktobra franc. barv. CS film CLOVEK IZ HONGKONGA ob 15.30 in 17.30 uri

Kamniki DOM

26. oktobra zah. nem. — jugosl. barv. CS film KOMISAR X ob 17. in 19. uri

28. oktobra franc. barv. CS film IZLET NA TAHITI ob 17. in 19. uri

Kamniki DUPLICA

26. oktobra špan. barv. film ZADNJI SPOPAD ob 19. uri

27. oktobra špan. barv. film ZADNJI SPOPAD ob 15., 17. in 19. uri

Zirovnica

27. oktobra ameriški film VIVA ZAPATA

Dovje-Mojstrana

26. oktobra franc. barv. CS film NABOJ V SRCE

27. oktobra italij. barv. CS film SOKOLOV PLEN

Radovljica

26. oktobra amer. barv. film PRERIJA CASTI ob 18. uri, amer. CS film PLACA ZA VRAGA ob 20. uri

27. oktobra amer. barv. film PRERIJA CASTI ob 16. in 20. uri, amer. CS film PLACA ZA VRAGA ob 18. uri

29. oktobra franc. barv. film KRVOLOCNE IGRE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

26. oktobra špan. barv. film IZGUBLJENA ŽENA ob 18. in 20. uri

27. oktobra špan. barv. film IZGUBLJENA ŽENA ob 15., 17. in 20. uri

29. oktobra franc. film STEKLENA KLETKA ob 20. uri

Prešernovo gledališče v Kranju

SOBOTA — 26. oktobra, ob 10. uri URA PRAVLJIC, lutkovna predstava N. Simončič: ZMESJAVA za učence osnovnih šol in izven

Televizija

SOBOTA — 26. oktobra

9.35 TV v šoli, 14.55 Poročila, 15.00 Plavanje — posnetek iz Mehike, 16.20 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 16.30 Olimpijski filmski pregled (RTV Sarajevo) — 18.15 Poročila (RTV Ljubljana) — 18.20 Robin Hood — I. del mladinske igre (RTV Zagreb) — 19.20 Srečanje ob Ekvatorju, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.45 Maksim naših dni — humoristična oddaja (RTV Beograd) — 21.35 Osvajalec — serijski film, 22.25 Muzika in še kaj — zabavno glasbena oddaja, 22.50 TV kašipot, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Včeraj, danes, jutri, 18.20 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 19.20 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 27. oktobra

9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini, 9.30 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.15 Katja in krokodil — češki mladinski film, 11.25 Risanka, 11.30 Pozno poletje — film iz serije Saga o Forsythu — boks ali gimnastika tih (RTV Ljubljana) — 12.20 Posnetek iz olimpijade v Me (RTV Zagreb) — 14.25 Posnetek iz Mehike — plavanje (RTV Beograd) — 16.20 Propagandna oddaja (RTV Ljubljana) — 16.30 Olimpijski filmski pregled (RTV Skopje) — 18.30 TV kašipot, 18.50 Cikcak, 19.05 Risanka, 19.20 Nastop Filipinskega folklornega ansambla Bajanka (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.45 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.50 Oddaja za pomorščake (RTV Zagreb) — 21.50 Sportni pregled (JRT) — 22.20 Sahovski komentar (RTV Zagreb) — 22.35 TV dnevnik (RTV Beograd) — 22.55 Rokomet Medveščak : Partizan (RTV Zagreb)

Drugi spored:

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 28. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 15.00 Konec olimpijskih iger (RTV Ljubljana) — 16.00 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.00 Poročila, 17.05 Madi svet (RTV Zagreb) — 17.30 S poti po Mehiki, 17.55 Po Sloveniji,

18.20 Propagandna medigra, 18.25 Otok — ogledalo staršev (RTV Ljubljana) — 18.50 Reportaža (RTV Zagreb) — 19.20 20 minut s Shirley Bassej in Mariom Guarnero, 19.40 Gospodarstvo in gospodarjenje, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Jakec — TV igra, 21.55 Rapsodija za elektroakordeon, 22.05 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 TV novice (RTV Beograd) — 18.20 Znanost, 18.50 Reportaža, 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.35 Sen kresne noči, 22.30 Glasbena oddaja (RTV Beograd)

TOREK — 29. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.45 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.40 Francoščina (RTV Beograd) — 17.45 Risanka o Gustavu, 18.00 Kmetijski institut Slovenije o službi kmetijstva, 18.30 Torkov večer z ljudskimi godci, 19.00 Vaja civilne zaščite v Kranju, 19.55 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Rajska laguna — angleški film, 22.10 Jazz festival v Ljubljani — posnetki, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Poročila, 18.05 Tedenka kronika, 18.20 Svet na zaslonu, 19.00 Biseri glasbene literature (RTV Zagreb) — 19.15 Oddaja o prometu (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 30. oktobra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.05 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.20 Poročila, 17.25 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 17.45 Kaj je železnica (RTV Ljubljana) — 18.00 Prenos športnega dogodka (JRT), — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Ekran na ekranu (RTV Zagreb) — 21.35 Inspektor Maigret — serijski film, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.20 Spored JRT, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 31. oktobra

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 18.00 Po Sloveniji, 18.15 Propagandna medicina, 18.20 Naši zbori, 18.45 Kaleidoskop, 19.05 Koncert ob dnevu varčevanja, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Sa-

ga o Forsyth — serijski film, 21.25 Kulturne diagonale, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Spored JRT, 19.05 Fantje in dekleta (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.35 Aktualni razgovori (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 1. novembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe, 11.30 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.50 Gospod Adam gre na Finsko — film (RTV Ljubljana) — 18.20 Glasbeni zaslon (RTV Beograd) — 19.05 Ples v črnem — žalostinke, 19.35 Pisma za Tarantazabu, 19.55 Cikcak,

20.00 TV dnevnik z dodatkom, 20.45 Vijavaja, 20.50 Balada o trobenti in oblaku — slovenski film — 22.20 Rekvjem, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored:

18.00 Kronika (RTV Zagreb) — 18.20 Glasbeni zaslon (RTV Beograd) — 19.05 Objektiv 350, 19.45 TV dnevnik, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Po dolgi mučni bolezni nas je zapustil naš dragi mož, oče, brat, ded in stric

Janez Mlakar

upokojenec Zelezarne Jesenice

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 27. oktobra 1968, ob 15. uri izpred gasilskega doma v Senčurju na tamkajšnje pokopališče.

Zalujoči: žena Frančiška, sinovi France ing. z družino, Lojze z ženo in Pavel, sestri Angela in Jožefa, brat Alojz z družinami ter drugo sorodstvo

Senčur, Jesenice, Beljak, New York, 25. 10. 1968

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi, ki nas je zadela s smrtjo naše nadvse drage hčerke, sestre in tete

Julke Poljanec

se iskreno zahvaljujemo vsem za izkazano pismeno in ustno sožalje, darovane vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni sosedu Pernetovim, ki so nam ob težki uri stali ob strani, dr. Martinčiču in zdravstvenemu osebju, ki so ji lajšali bolečine, domačemu g. župniku, kriškim pevcem, kolektivu TRIO Tržič ter vsem, ki so jo spremenili na njeno zadnjo pot.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: starši, brat, sestre in drugo sorodstvo

Sebenje, Ziganja vas, Koroška Bela, Medvode, Kropa, dne 16. 10. 1968

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in svaka

Pavla Šilarja

se iskreno zahvaljujemo za izraze sožalja vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali pokojniku vence in šopke in ga v tako velikem številu spremenili na njegov poslednji dom. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Capuderju Milanu, dr. Bajžlju Janezu za dolgoletno zdravljenje, pevcem, gasilcem, članom ZB za častno spremstvo in govor in društvo upokojencev.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Angelca, hčerke Milena, Breda z družinoma in Anica, sinova Pavle z družino in Janez ter drugo sorodstvo

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega dragega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

Franca Paplerja

p. d. Kraljevega očeta

smo bili deležni mnogih izrazov toplega sočutja in prijateljske opore. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za cvetje, ki so ga darovali pokojniku, in ga spremenili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravnikom prof. dr. Martinu Benediku in dr. Janžu Bajžlju, g. župniku in pevskemu zboru. Lovski družini za spremstvo od hiše žalosti do groba prisrčna hvala.

Zalujoči: sin Stanko z družino, hčerka Angelca z družino ter drugo sorodstvo

Prodajam

Prodajam dva KONJA, stara 4 in 8 let. Cop, Koroška Bela, Jesenice 5184
 Polavtomatični PRALNI STROJ maris rondo, brezhiben, prodam za 800 N din. Tudi na ček. Naslov v oglašnem oddelku 5185
 Prodajam 8 PRASICKOV, 6 tednov starih. Jeraj, Vodice 73 nad Ljubljano 5186
 Prodajam KRAVO s tretjim teletom ali zamenjam za BIKA. Zalog 42, Cerklje 5187
 Prodajam 6 tednov stare PUJSKE. Vovk, Hlebce 14, Lesce 5188
 Prodajam gradbeno konzolno dvigalo. Brode 14, Skofja Loka 5189
 SIVALNI STROJ bagat, nov, poceni prodajam. Dujmovič, Kebetova 5, Kranj 5190

VALILNICA V NAKLEM pri Kranju prodaja vsak torek, sredo in soboto 2 do 3 mesece stare jarčke, pasme leghorn po 15 N din za 1 kom.

Prodajam »LANTENE«, 5 do 9 m dolge, 12 PLOHOV za odrje in pol m² KRAJNIKOV. Ogled: Kranj, Vodopivčeva 19 (vinotoč) 5191
 Poceni prodajam STRUZNICO, dolžina 1 m. Naslov v oglašnem oddelku 5192

Prodajam kuhinjsko OMARO in pomivalno mizo. Senčur 235 5193
 ELEKTROMOTOR - nov - 5,5 KM in OS za cirkularno prodajam. Zg. Bitnje 175, Zabnica 5194

KRAVO s teletom in GRAMOFON solo prodajam. Breg ob Savi 36, Kranj 5195
 Prodajam prosto stoječo lito-železno BANJO, dolgo 170 cm. Vešter 16, Skofja Loka 5196

STEDILNIK in kuhinjsko OMARO v zelo dobrem stanju po ugodni ceni prodajam. Ogled samo popoldan. Rakovec, Gorenjesavska 36/a, Kranj 5197

Prodajam nemškega OVCARJA, 7 mesecev starega. Jagodic Silvester, Vodice 37 nad Ljubljano 5198

NJIVO (4500 m²) na Oljškoku prodajam. Poizve se Dvorje 38, Cerklje 5199

TRAKTOR s priključki prodajam. Kranj, Zasavska 41 5200

REPO, PESO in visoko brejo KRAVO prodajam. Studenčice 12, Lesce 5201

OTROŠKI VOZIČEK — kombiniran prodajam. Senčur 273 5202

STEDILNIK — gorenje na drva, skoraj nov, ugodno prodajam. Poizve se v mlečni restavraciji Kranj pri tov. Berti 5203

KUHINJSKI PULT — bel — ultrapas z vgrajenim hladilnikom, prodajam za 50.000 S din. Naslov v oglašnem oddelku 5204

SIVALNI STROJ singer prodajam. Kropivnik, St. Rozmana 11, Kranj 5205

Prodajam KRAVO, 8 mesecev brejo. Kranj, Jezerska c. 34 5206

SPALNICO — kompletno z vložki — ugodno prodajam. Kopač, Kranj, Kidričeva 10 5207

HISO — enonadstropno, ne popolno dograjeno z 800 m² vrta prodajam v Kranju. Ponudbe poslati pod »Prilika-gotovina« 5208

Zazidljivo parcelo 400 m² v Kranju prodajam. Ponudbe poslati pod »gotovina« 5209

Prodajam KONJA lipicanca, sposoben za vsa kmečka dela ali zamenjam za goved. Vodnik Franc, Trboje 80, Smednik 5182

Prodajam po ugodni ceni KOMPRESOR za avtoličarje ali plastiko. Hrastje 14, Kranj 5180

Prodajam lep kombiniran OTROŠKI VOZIČEK, skoraj nov. Kranj, Stara cesta 16 5210

Poceni prodajam večje število novih GAJBIC. Petrovič Stojan, Kranj — tržnica 5211

Prodajam zimska JABOLKA bobovce, Vidic Franc, Partizanska c. 8, Bled 5212

Prodajam KRAVO. Govejek 6, Medvode 5213

Prodajam KOTEL za žganjekuho — navaden, 50-litrski in SOD s spirarno cevjo. Pogacnikova 13, Skofja Loka 5214

Prodajam KRAVO, dobro mlekarico, in BIKA, 1 leto starega. Ilvoka 5, Kranj 5215

Prodajam otroško POSTELJICO z vložkom v zelo dobrem stanju. Aljančič, Kranj — Cirče, Staretova 5 5216

KANARČKE, dobre pevce, prodajam. Silar, Pot v Bitnje 6, Kranj 5217

Poceni prodajam KNJIZNO OMARO, železno PEČ, dve garnituri FOTELJOV, 2 mizi in KUHALNIK. Ponudbe poslati pod »Bled« 5218

Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Trboje 52, Smednik 5219

Prodajam dva PRAŠICA, 60 kilogramov težka. Poženek 4, Cerklje 5220

Prodajam KRAVO, ki bo novembra drugič teletila. Predoslje 1, Kranj 5221

Zelo ugodno prodajam namizno teniško MIZO (pinkponk). Kavčič, Kranj, Škofjeloška c. 9 5222

Prodajam KRAVO za pitanje, ki ima 8 litrov mleka, in SLAMOREZNICO ultra s puhalnikom in verigo. Kranj, Kokrica 1 5223

Prodajam nov japonski MAGNETOFON — avtomatični na baterije in elektriko. Ponudbe poslati pod »magnetofon« 5224

Prodajam dobro ohranjen desni STEDILNIK in pomivalno MIZO. Poizve se vsak dan dopoldan, Pšavska c. 4, Kranj 5225

Prodajam krmilno KORNJE, Oljševek 33, Preddvor 5253

Prireditve

V nedeljo popoldan bo v gostilni ZARJA TRBOJE zabava. Za ples in razvedrilo bo igral KVARTET METODA. Vabljeni! 5226

NOVI PLESNI TEČAJI V DELAVSKEM DOMU KRANJ

za začetnike 24. oktobra, nadaljevalni 30. oktobra, nedeljski začetniški pa 10. novembra.

Informacije na oglasni deski, Delavski dom, vhod 4.

GOSTISCE pri JANČETU priredi v soboto in nedeljo ZABAVO s plesom. Igra TRIO KLENKEL in KVINTET Gorenjskih nageljnov. Vabljeni! 5227

Kupim

Kupim SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo. Konjar Franc, Smednik 42 5228

Kupim vse vrste diatonične HARMONIKE. Roblek, Zlebe 47, Medvode 5229

Kupim OTROŠKI športni VOZIČEK. Urbiha, Partizanska c. 20, Kranj 5230

Kupim neuporaben KOTEL za žganjekuho. Napišite ceno.

Prodajam čevljarski cilindri stroj. Arh, Triglavka 7, Bled 5231

Zaposlitve

Sprejememo honorarno moč par ur tedensko za vsa administrativna dela. Ponudbe pošljite: Šklad zasebnih obrtnikov, Kranj 5232

Inštruiram MATEMATIKO za osemletko in srednjo šolo. Naslov v ogl. odd. 5233

Iščem deklo, ki dela na dve izmeni za varstvo dveh otrok. Dam hrano in stanovanje. Naslov v oglašnem oddelku 5235

Iščem žensko 4-6 dnevno za pomoč v gospodinjstvu. Kovačič, Kranj, Stražiška ul. 32 5236

Iščem UPOKOJENKO za varstvo otroka. Dam stanovanje. Informacije od 15. ure dalje v nedeljo ves dan. Carman, Tekstilna 7, Kranj 5237

Dam hrano in stanovanje UPOKOJENKI za pomoč v gospodinjstvu in malj kmetiji, Kranj, Ljubljanska 16 5238

Vzamem v varstvo otroka za 8 ur dopoldan za 100 N din mesečno. Inštruiram tudi matematiko in fiziko za osemletko. Naslov v oglašnem odd. 5239

Zamenjam

Vzamem v najem HISO z malim posestvom in prevžitkarjem ali zamenjam. Roblek, Zlebe 47, Medvode 5233

Stanovanja

Dekle, študentka, nujno išče SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »november« 5234

Iščem stanovanje s kopalnico v Kranju. Ponudbe poslati pod »redni plačnik« 5093

V središču mesta Kranja oddam OPREMLJENO SOBO dvema fantoma. Kranj, Cankarjeva 16 5173

UPOKOJENKI dam hrano in stanovanje za pomoč v sodobnem gospodinjstvu starejši osebi. Plača po dogovoru. Kranj, St. Žagarja 3/I od 15.-18. ure 5152

Ugodno prodajam starejšo takoj vseljivo HISO, Moše 14, Smednik 5240

Iščem enosobno stanovanje ali večjo sobo v Kranju. Ponudbe poslati pod »nujno« 5241

Motorna vozila

ZASTAVA 600 D prodajam. Pačič Martin, Kranj, Kidričeva 6 5161

FIAT 750 prodajam. Informacije dobite pri Ravnikarju, Zupancičeva 17, Kranj 5171

Prodajam ali zamenjam karamboliran VW kombi za fiat 750, Vodnik Franc, Vir, Bukovčeva cesta 17, Dob pri Domžalah 5183

PRIKOLICO za osebni avto prodajam. Kranj, Stirnova 10 5242

DKW JUNIOR v odličnem stanju ugodno prodajam. Marini, Bistrica 93, Tržič 5243

MOPED — tricikel rabljen kupim ali menjam za motor ali moped. Ponudbe poslati pod »zamenjava« 5244

Kupim VILICE z blažilci (amortizerji) in KRMILO za motor DKW 250 ccm, letnik 1955. Roblek, Peračica 3, Brezje 5245

Prodajam dobro ohranjeno SKODO 1000 MB, 35.000 km. Franc Prisan, Kranj Begunjska c. 13 5246

FIAT 750, letnik 1967 prodajam. Mitrovič Vojislav, Kranj, Jezerska cesta 87 5247

FIAT 1300 prodajam ali zamenjam za fička. Grad 47, Cerklje 5248

GARAŽO oddam v najem. Naslov v oglašnem oddelku 5249

RENAULT 4L prodajam in nekaj sobnih VRAT. Kranj, Jezerska cesta 108/a 5250

Obvestila

ROLETE, LESENE, PLASTIČNE žaluzije naročite zastopniku SPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica. Pišite, pridem na dom. 4143

OČALA vseh vrst na recepte ali brez izdelam hitro in solidno. Popraviljam tudi DALJNOGLEDE in ostale optične INSTRUMENTE. Optična delavnica MARETIČ MILAN, Skofja Loka, Sp. trg 38 5136

Vse potrošnike gumijastih izdelkov obveščam, da sem odprl v Medvodah št. 55 VULKANIZERSKO DELAVNICO. Za obisk se pripravite. Režen Anton 5251

Iščemo STAR DENAR, zamenjujemo, kupujemo ali prodajamo. Ponudbe poslati pod »Zbiratelj starega denarja« 5252

Zlatnina, srebrnina, dragulji in ure v priznanih strokovnih trgovinah

Georg Pirker

Ze petdeset let v Trbižu — prodajalni v Zgornjem in Spodnjem Trbižu. Govorimo nemško in italijansko. Dinarje vam obračunamo po najboljšem dnevnem tečaju.

Umri je

Janez Mlakar

revolucionar, član KPJ od 1920. leta, nosilec partizanske spomenice, reda zasluge za narod z zlatim vencem, reda dela z zlatim vencem, reda bratstva in enotnosti s srebrnim vencem in številnih drugih odlikovanj.

Njegovo ime je najtesneje povezano z bojem delavskega razreda in ljudsko revolucijo, ustvarjanjem novih družbenih odnosov in bojem za lepše življenje novih generacij.

Od pokojnika se bomo poslovili v nedeljo, 27. oktobra 1968, ob 15. uri izpred gasilskega doma v Šenčurju.

Slava spominu velikega revolucionarja.

Občinski konferenci ZKS Jesenice in Kranj
Krajevna konferenca ZKS Šenčur

Občinska sindikalna sveta Jesenic in Kranja sporočata žalostno vest, da je umrl

Janez Mlakar

predvojni komunist, revolucionar in aktivni sindikalni delavec.

Njegovo ime je povezano s predvojnimi delavskim gibanjem na Gorenjskem, z osvobodilnim bojem slovenskega ljudstva, z graditvijo in razvijanjem socialističnih družbenih odnosov.

Pogreb pokojnika bo 27. oktobra ob 15. uri izpred gasilskega doma v Šenčurju.

Občinski sindikalni svet
Jesenice
Občinski sindikalni svet
Kranj

Kranj, Jesenice, 25. 10. 1968

Zapustil nas je nekdanji železar, revolucionar, borec za svobodo in pravice delavcev, častni občan naše občine

Janez Mlakar

Njegov lik in revolucionarnost bosta ostala v našem spominu!

Skupščina občine Jesenice
in delovna skupnost ter
družbenopolitične organizacije
»Železarna« Jesenice

Gorenjska nogometna liga

Tržič jesenski prvak

Zaradi visoke zmage nad moštvo Jesenic je Tržič osvojil prvo mesto v jesenskem delu prvenstva gorenjske nogometne lige. Čeprav so Jeseničani doživeli poraz, so mladi nogometaši z Jesenic ugodno presenetili v jesenskem delu prvenstva. Pred zadnjim kolom je vse kazalo, da bodo naslov jesenskega prvaka osvojili nogometaši Svobode, vendar so nepričakovano doživeli poraz na domačem igrišču v Senčurju v igri z Lescami. Zaradi tega se bodo morali zadovoljiti s četrim mestom. Daleč najslabša ekipa pa je bila nedvomno ekipa Preddvora, ki je po kvaliteti za razred

slabša.

Rezultati: Svoboda : Lesce 0:1 (0:0), Tržič : Jesenice 5:0 (2:0), Zelezniki : Preddvor 5:1 (2:1).

Lestvica:

Tržič	7 5 0 2	19:14	10
Lesce	7 5 0 2	15:13	10
Jesenice	7 4 0 3	26:18	8
Svoboda	7 4 0 3	17:11	8
Zelezniki	7 3 0 4	22:18	6
Preddvor	7 0 0 7	4:29	0

V ostalih ligah so bili dosegjeni naslednji rezultati: pionirska liga — A skupina — Svoboda : Lesce 4:1, Tržič : Jesenice 0:2, Zelezniki : Kranj 0:4, B skupina — Podbrezje : Predoslje 3:3, LTH : Naklo 4:1, Triglav : Trboje 6:0. P. Didic

Gorenjska rokometna liga

Kaj je z rokometom v Cerkljah?

V osmem kolu gorenjske rokometne lige so bile odigrane le tri tekme. Tekma Skofja Loka : Jesenice pa je bila preložena, medtem ko je Krvavec predal srečanje brez borbe ekipi Veteranov. Vse kaže, da bo ekipa zaradi pre-daje tekem brez borbe in zaradi tega, ker še ni plačala predpisano prijavnino za nastopanje v ligi, izločena iz prve gorenjske lige.

Rezultati: Kamnik : Kranjska gora 38:20 (15:8), Kranj B : Zabnica 22:24 (7:11), Selca : Tržič B 26:17 (14:8).

Lestvica:

Veterani	6 6 0 0	123:94	12
Kamnik	6 4 1 1	195:164	9
Selca	6 4 0 2	154:101	8
Sk. Loka	6 2 2 2	130:111	6
Kr. gora	6 3 0 3	108:126	6
Zabnica	6 2 1 3	80:82	5
Jesenice	5 1 0 4	46:65	1
Krvavec	7 0 0 7	56:170	2

Izven konkurence

Tržič B	8 4 0 4	224:171	8
Kranj B	8 2 0 6	143:149	4

V zadnjem jesenskem kolu se bodo pomerili naslednji pari: Veterani : Kranjska gora, Jesenice : Kamnik, Zabnica : Selca, Tržič B : Sk. Loka, Krvavec : Kranj B. P. Didic

Sepp Bradl med kranjskimi smučarji

V sredo je kranjski smučarski kolektiv obiskal znani avstrijski zvezni trener za skoke Sepp Bradl, ki je kot prvi človek na smučeh poletel več kot 100 metrov in to prav v naši Planici. Na pogovoru so sodelovali poleg nekaterih članov upravnega odbora SK Triglav še vsi trenerji za skoke, zvezni trener za skoke Lojze Gorjanc in večje število najboljših skakalcev iz Kranja, predvsem tekmovalcev članske in mladinske državne reprezentance.

To prvo srečanje med popularnim Bradlom in kranjskim Triglavom je poteklo v prijateljskem vzdušju. Avstrijskega trenerja je zanimalo predvsem delo in pogoji delovanja trenutno najmočnejšega smučarskega skakalnega kolektiva v Jugoslaviji. Pri tem ni mogel verjeti, da kranjski skakalci tako vztrajno delajo in trenirajo v težkih delovnih pogojih in obenem dose-gajo pomembne rezultate ne samo v Jugoslaviji, pač pa tudi na velikih mednarodnih tekmovanjih v tujini.

Iz pogovora smo razvideli, da se najboljši avstrijski mladinci udeležujejo skupnih priprav članov državne avstrijske reprezentance, kar vse vpliva na vedno večjo kvaliteto mladih avstrijskih skakalcev v zadnjih letih. Pri tem smo se spomnili na naš sistem dela, kjer se dela v državnem merilu pri treningu članov in mladincev velik razkorak, predvsem zaradi raznih subjektivnih vzrokov. Prav to obliko dela, ki so jo vpeljali Avstrijci v zadnjih letih, bi lahko oziroma morali tudi pri nas, če hočemo, da bomo dosegli z našimi mladinci na mednarodnih tekmovanjih večje uspehe.

Udeležencem srečanja je zvezni trener za skoke Lojze Gorjanc predvajal še barvni film o letošnjih planiških prireditvah. Srečanje je bilo v splošnem dokaj zanimivo in koristno za medsebojna zblizanja in izmenjavo izkušenj.

J. Javornik

Pogovor tedna

Trener in igralec

Radovljiški rokometiški so letos prvič startali v ljubljanski conski rokometni ligi. Jancz Sotelšek, trener in igralec, je prav gotovo najzaslužnejši v vrsti radovljiških rokometišev, da so letos napravili tako lep uspeh s tem, da so osvojili naslov gorenjskega prvaka in se plasirali v ljubljansko consko ligo in so po devetem kolu na vrhu lestvice imenovane ligo.

Jancz Sotelšek, 24-letni rokometiš, je začel svojo rokometno kariero pri kranjski Mladosti. Že leta 1957 je nastopil v pionirski ekipi Mladosti, ki je osvojila republiški naslov. S petnajstim letom pa je prvič nastopil v prvi ekipi tedanje Mladosti. Pred dvema letoma pa je prestopil k Radovljici.

Čemu pripisujete letošnje kvalitetne dosežke vaše ekipe, predvsem pa odlični start v ljubljanski conski ligi?

Vsi igralci so zelo prizadevni, še posebej pa moram pohvaliti Gašperšiča, Ravnikarja in Hvastija. Tudi ostali igralci doraščajo v kvalitetne športnike. Za uspeh pa je zaslužen tudi delaven odbor, ki se je formiral šele med prvenstvom. Pri tem mislim predvsem na aktivna in požrtvovalna športna delavca

Antonija in Pretnarja.

● Kakšen je vaš program treningov?

»Zaradi obveznosti igralcev, ki jih imajo do zaposlitve oziroma šolanja, so treningi še kar zadovoljivi. V glavnem treniramo dvakrat tedensko.

● Ali boste postali jesenski prvaki?

»Čeprav smo še vedno na prvem mestu s točko prednosti pred Sentvidom, sem prepričan, da bomo ob koncu jesenskega dela prvenstva osvojili drugo, v najslabšem primeru pa tretje mesto.

● Ali se je zanimanje za rokomet v Radovljici zaradi vaših uspehov povečalo?

»Seveda. Na naših tekmah je sedaj tudi do 400 gledalcev. Gledalci vedno lepo bodrijo domače igralce in so veseli naših uspehov. Zaradi uspehov smo postali eden izmed najbolj kvalitetnih športov v radovljiški občini.

● Ali imate dovolj finančnih sredstev za normalno delo?

»Glede na dosežene uspehe, ki smo jih dosegli letos, upam, da nas bo ObZTK Radovljica v prihodnje f na čno bolj podprla, kot pa nas je v letošnjem letu.

Večje podpore pa so glede na marljivost in dosežke vse-kakor potrebni radovljiški

rokometiši. Upamo, da bodo s takimi uspehi, s tako b.r.beno in dobro igro tudi v prihodnje nadaljevali in držali korak z najboljšimi tudi v spomladanskem delu prvenstva.

D. Humer

Jancz Sotelšek

Ljubljanska conska rokometna liga

Le polovičen uspeh

V devetem kolu ljubljanske conske rokometne lige so gorenjski predstavniki pobrali le polovično točko.

V Križah je ekipa Sentvida presenetljivo z visokim rezultatom premagala domačo ekipo. V prvem polčasu so bili domačini boljši, v drugem delu pa so gostje boljše zaigrali. Najboljši pri domačih je bil V. Ješe.

Rokometiši iz Duplje so izgubili srečanje v Hrastniku. Kljub porazu pa so ostali še vedno na četrtem mestu. Največ zadetkov za Duplje sta dosegla E. Rakovec in Marinšek. Kranjčani v nedeljo niso imeli težkega dela in so doma z lahkoto premagali zelo slabo ekipo Zagorja in so se zaradi tega na lestvici

pozvneli za dve mesti proti vrhu. Radovljica pa je z največjo težavo premagala Radeče in je zaradi tega še vedno v vodstvu pred Sentvidom.

Jutrišnje kolo pa bo odločilo, kdo bo novi jesenski prvak. V Sentvidu se bosta pomerila Radovljica in domača ekipa. Zaradi kvalitete obeh moštev se obeta zelo zanimivo srečanje.

Rezultati: Križe : Sentvid 14:24, Hrastnik : Duplje 14:8, Kranj : Zagorje 16:10, Radovljica : Radeče 25:24.

V nedeljo se bodo pomerili gorenjski predstavniki takole: Sentvid : Radovljica, Duplje : Križe, Krmelj : Kranj. J. Kuhar

II. gorenjska nogometna liga

Kropa najboljša

Nogometiši Kroepe so postali jesenski prvaki v drugi gorenjski nogometni ligi. Čeprav so v nedeljo dosegli le neodločen rezultat, jim je pripadlo prvo mesto. Ekipa Naklega je izgubila z drugo ekipo LTH in se zaradi tega morala zadovoljiti z drugim mestom. Zaradi izenačenosti ekip v tej ligi se obeta v spomladanskem delu prvenstva zanimiv boj za končnega zmagovalca, ki si bo pri-

dobil pravico nastopanja v prvi gorenjski ligi.

Rezultati: Podbrezje : Predoslje 2:6 (1:4), LTH B : Naklo 3:1 (2:1), Triglav B : Kropa 4:4 (1:3),

Lestvica:

Kropa	7 4 2 1	27:12	10
Naklo	7 4 2 1	22:14	10
Predoslje	7 4 1 2	22:18	9
LTH B	7 3 2 2	21:16	8
Podbrezje	7 1 1 5	14:31	3
Triglav B	7 0 2 5	11:22	2

P. Didic

Albin Bradaška - 1. zvezni nogometni sodnik na Gorenjskem

Pred dnevi je opravil znani kranjski dolgoletni sodnik za nogomet Albin Bradaška pred zvezno komisijo nogometnih strokovnjakov v Ljubljani izpit za zveznega nogometnega sodnika. S tem je Gorenjska dobila prvega zveznega sodnika za nogomet. Albin Bradaška je že 15 let aktivni sodnik, od tega ima 8 let že kategorijo republiškega sodnika. Imenovani športni delavec je aktiven tudi v podzvezni nogometnih sodnikov Gorenjske in prav v zadnjih dneh pripravila kandidate s področja Gorenjske, ki bodo opravljali v bližnjih dneh izpit za republiškega nogometnega sodnika. J. J.

Rešen problem

Pred dnevi je zbor gorenjskih rokometnih sodnikov pridobil še dva nova sodnika. Izpit sta opravila Lovše iz Kranjske gore in Udir iz Besnice. S temi novimi sodniki bo sedaj rešeno vprašanje delegiranja sodnikov za številne prvenstvene tekme v gorenjskih ligah.

— dh

Diagonale XIX. modernih olimpijskih iger (4)

Sijaj splitskega zlata

Djurdja Bjedov, »prva dama našega športa«, nadaljuje z uspehi na olimpijskih igrah v Mehiki. Po zlatem odličju na 100 m prsno nas je ponovno nad vse ugodno presenetila s srebrno olimpijsko kolajno na 200 m prsno. Izvedeli smo, da Splitčanki pripravljajo v domačem mestu izredno pri srčen sprejem. Ustanovili so poseben odbor, ki naj bi pripravil kar najbolj slovesno praznovanje šampionke. Danes je že gotovo, da bo Bjedova najuspešnejši član jugoslovske ekipe v Mehiki.

Na 200 m prosto je Segertova le prvih 50 m držala hitri tempo, ki so ga diktirale Američanke. Po prvem obratu na 50 m pa je zaostala. V zadnjih 100 m jo je prehitela še predstavnica Vzhodne Nemčije, tako da je naša plavalka pripadla vseeno odlično peto mesto. To je drugo dekle iz naše plavalne ekipe, ki je sedmemu mestu na 100 m prosto dodalo nov uspeh.

Manj uspeha so imeli ostali plavalci. Gašparčević se je posrečilo uvrstiti se v polfinale. Če bi ponovila isti čas bi se zagotovo uvrstila v finale.

SE VEDNO JUŽNA AFRIKA

Znano je, da bi zaradi nameravanega sodelovanja Južne Afrike kmalu propadla mehiška olimpijada. Zaradi rasizma, ki velja v tej državi, mnoge države niso bile pripravljene sodelovati. S prepovedjo nastopa Južni Afriki je bila olimpijada v zadnjem hipu rešena. Na kongresu mednarodne atletske federacije je stopil ta problem zopet na površje.

Predstavniki afriških delegatov je zahteval, da se v kongresu izbere delegat Afrike z dviganjem rok prisotnih. Izvedli so namreč že poštno anketo, v kateri je glasovalo le 11 afriških držav. Po tej anketi naj bi bil predstavnik Afrike — delegat Južno-afriške republike. Predsednik federacije markiz Exoter je temu nasprotoval. Sele po zelo

razburkanem prepričevanju se je vdal mnenju večine in bil prisiljen po glasovanju objaviti, da so enoglasno izbrali sodnika Agabanija.

NOV JUGOSLOVANSKI PROBLEM

V jugoslovenskem taboru se ob velikih uspehih vrstijo tudi problemi. Jugoslovska kajakaša se nista uvrstila v finale. Pri tem je zanimivo, kaj je povedal vodja ekipe Veljič:

»Nisem zadovoljen z delom Šuvačkega. Veslal je zelo slabo. Ze pred tekmovanjem smo se pogovarjali o tem, da bi ga vrnili domov. Ker je Radmanović v življenjski formi, bo uvrstitev v finale odvisna predvsem od Šuvačkega.« Tako je govoril pred polfinalnimi borbami. Naš čoln se ni uvrstil v finale. Po teh besedah lahko sklepamo, da samo zaradi neresnosti enega od tekmovalcev. O stvari bodo morali premisliti še doma.

POZABLJENI PREDPIS

Ko so se nekega dne novinarji oglašili na stranskem vhodu, da bi prišli v olimpijsko vas, jim je to stražar prepovedal. Povedal jim je, da morajo dobiti posebne dovolilnice, ki jih izdajajo pri glavnem vhodu.

Dovolilnice so jim hitro napisali, vendar so povedali, da gre lahko naenkrat v vas le 150 novinarjev. Če bi se tega držali, bi lahko čakali tudi do večera. K sreči se je stražar kmalu zamenjal. Novi stražar ni vedel za predpis. Tudi naslednji se tega niso več spomnili.

HONORARNO TUDI NA OLIMPIADI

Znano je jugoslovensko prizadevanje po honorarnem delu. Tega se ni mogel otrešiti trener jugoslovske rokoborcev Ilija Ivanović niti na olimpijskih igrah.

Ker je nepričakovano umrl trener rokoborcev iz ZAR, je Ivanović sprejel še delo tre-

nerja za to ekipo. Pravi, da to delo zmore in da zaradi tega njegovo delo pri jugoslovske športnikov ne bo prav nič trpelo...

BREZ OPRAVIČEVANJA

Sovjetsko vodstvo ne ve, kako bi opravičilo polom v atletiki. Njihov trener Korobekov je na tiskovni konferenci opravičeval neuspehe z veliko nadmorsko višino, z nenavajenostjo Rusov na tartansko stezo itd.

Ravno ko je zaključil tiskovno konferenco, je prišlo iz Moskve sporočilo, da je brez smisla vsako opravičevanje in da je treba jskati vzroke v slabem delu doma.

ZRTVE MED GLEDALCI

Med gledalci olimpijskih iger je prišlo tudi do smrtnih žrtev. Pri startu kolesarjev je potegnil eden od prisotnih Mehčanov samokres in napravil samomor.

Tudi srečanje v nogometu med Mehiko in Spanijo (zmagali so Spanci 2:0) se je končalo tragično. V bifeju na stadionu je prišlo do pretepa med dvema gledalcema. Ko je prišla policija, je bil pretep že končan. Simpatizer domačih nogometašev Hernandez je z nožem do smrti zabodel španca Savedra.

TRAGEDIJA KOLESARJA

Junak tekmovanja v cestni vožnji za posameznike je bil jugoslovske kolesar Valenčič. Med favoriti je povzročil pravo zmedo. Kmalu po startu je z 10 kolesarji pobegnil in 160 km vodil. V skupini so bili tudi Italijani ki so si prizadevali zmanjšati tempo. To jim je uspelo in vodeče je dohitela glavni. Izčrpani Valenčič se brez pomoči tovarišev iz svojega tabora ni mogel več upirati in je na zadnjih 30 km padel na 39. mesto.

Po tradiciji je Kuvolja odstopil že po 35 km vožnje, medtem ko se je moral Škerlj zaradi žolčnih kamnov predčasno vrniti domov.

DVE MUHI NA MAH

Pri sabljanju je sodnik Jetty na dvomljiv način izločil iz nadaljnega tekmovanja Italijanko Mazzotti. Prišlo je do joka in italijanska sabljaška zveza se je pritožila. Sodniška komisija je odstranila sodnika s tekmovanja.

NEMOGOČE JE MOGOČE

Napovedi pred košarkarskim srečanjem med SZ in Jugoslavijo so se glasile v korist Rusov. Naši so napravili nemogoče. Premagali so favorizirano ekipo in tako — kot pravi ves svetovni tisk — prepredili dvoboj leta med Rusi in Američani.

Zanimiv je pogovor obeh trenerjev pred srečanjem. Na vprašanje ruskega trenerja Gomejskega, kako igrajo Američani, je naš trener Zravica dejal: »Odlično, toda drugič z nami ne bodo tako gladko opravili.«

Ko se je Rus začudil nad tem »drugič«, je Zravica dodal: »No, seveda, potem ko bomo premagali vas.«

To so vsi vzeli kot šalo, vendar se je vsaj prvi del pokazal kot resničen.

Jugoslovanom se je nenadoma ponudila priložnost, da bi premagali tudi ZDA (zmagovalec vseh olimpijskih iger doslej), če bi črni tekmovalci zaradi znanih nesoglasij ob rasni diskriminaciji ne hoteli igrati. Kaže, da do tega ne bo prišlo. Vodstvo ameriške reprezentance se je baje z dolari spravilo na Jugoslovane. Pravijo, da so vsem ameriškim črncem dobro plačali in da so se ti premislili protestirati.

JAPONCI

PREMOČNI V GIMNASTIKI

Kot pri obveznih vajah so tudi pri prostih Japonci in Rusi nadaljevali svoj razburljiv dvoboj v orodni telovadbi. Športniki iz »zemlje vzhajajočega sonca« so povsem zasluzeno triumfirali.

Med športniki, ki so se kolikor toliko uspešno vmešali v dvoboj, je bil tudi Jugoslovan Miro Cerar. Tokrat mu je uspel plasma v finale le na njegovi specialnosti — konju z ročaji. Cerar je po poljubnih vajah celo prehitel Rusa Voronjina, tako da je trenutno na prvem mestu.

NESREČNI HORVAT

Našemu rokoborcu bivšemu svetovnemu prvaku Stevanu Horvatu žreb ni bil naklonjen. Srečati se je moral z dvakratnim svetovnim prvakom Sapunovim iz SZ. Dolejšta se enkrat borila neodločeno. Enkrat je zmagal Horvat, sedaj pa je bil poražen. Horvat je bil po porazu ves nesrečen:

»Če bi imel številko 24 namesto 23, se ne bi srečal s Sapunovim. Do spremembe žreba je le malo manjkalo. Predstavniki ZAR je nekajkrat prišel kontrolirat svojo težo. Vedno je imel prek 70 kg in tako ne bi smel nastopati v naši kategoriji. Takoj je odšel s tehtnice v sauno na shujševalno kuro. Vračal se je in vračal. Komisija pa je čakala. V zadnjem času, ko ne bi imel več možnosti odhoda v sauno, je dosegel predvideno težo. Tako sem

ostal pri nespremenjeni startni številki. Resnično me spremlja smola na olimpijadah.«

Horvat ima res smolo. V Tokiu je premagal Rusa, vendar si je poškodoval nogo in ni uspel. V Rimu je premagal Francoza, ki je bil tretji, sam pa šole četrti. Res ima smolo.

ATLETSKI SKANDAL

Kaže, da bo prišlo po zaključku atletskih tekmovanj do precejšnjega škandala. Dva večerna londonska časopisa sta namreč odkrila, da so dobili nekateri ameriški atleti od 500 do 6000 dolarjev za to, da so tekli v šprintaricah neke zahodnonemške trvdke. Podoben škandal se je zgodil že l. 1921 v Stockholmu, ko je moral ameriški Indijanec Torp vrniti zlato medaljo, ki jo je dobil v deseterboju. Ugotovili so namreč, da je nastopal kot profesionalc v besbolu.

Predsednik atletske zveze Jamajke M. C. Donald je povedal, da so prinesli v olimpijsko vas 2000 parov šprintaric, ki so jih po določenem poslovnem ključu razdelili med atlete. Trdi, da so posamezniki dobili tudi 10.000 dolarjev, da so tekmovali v teh šprintaricah.

Predsednik mednarodnega olimpijskega komiteja Brundage je ob tem izjavil: »Če bomo ugotovili, da je to resno, bodo morali atleti medalje vrniti.«

KRALJICA GIMNASTIKE ODHAJA

Vera Caslavka, olimpijska zmagovalka v peterboju, lastnica 19 zlatih medalj z olimpijskih iger, svetovnih in evropskih prvenstev, je po zmagi dejala: »To je moja zadnja olimpijada. Želim postati žena in mati, da imam dom kot druge žene v svetu. Olimpijska medalje zahtevajo velike žrtve, ki jih prenašam že polnih enajst let...« Njen zaročenec je tekač Odložil, vendar bo Vera zbirko medalj do tedaj še povečala, saj bo tekmovala še na posameznih orodjih.

Zanimivo je, da se je Vera medtem ko so se druge njene ruske tekmice pripravljale za olimpijske nastope, skrivala pred ruskimi tanki v kleti.

razprodaja

čevljev na Bledu

murka
LESCE

v zgornjih
prostorih

KAZINE

od 23. X. do
3. XI. 1968.

10%

popusta

VSAK DAN OD 10. DO 18. URE